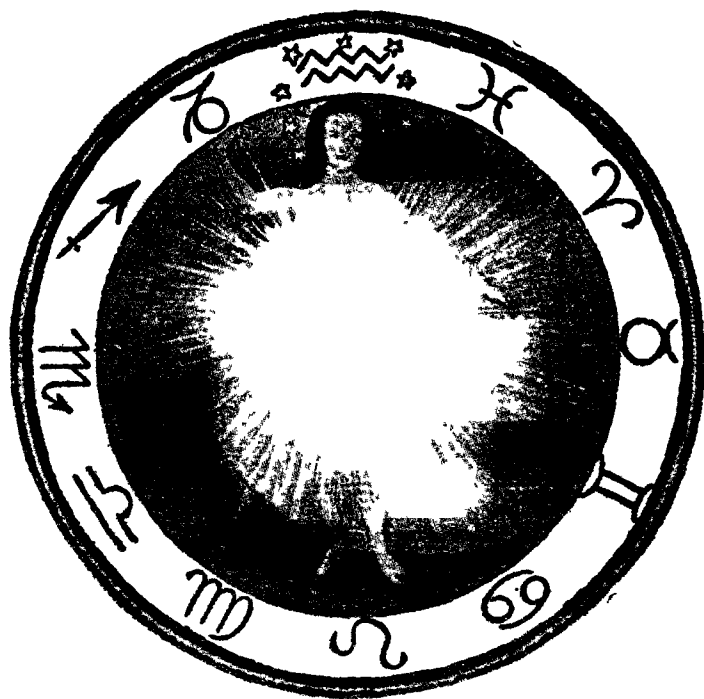

ЖИТНО ✈ Ъ ЗЪРНО

КН. 7-8 ☆ ГОДИНА ШЕСТА ☆ 1932.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е.

* * *	Основната идея на новата култура.
Ели	Изтокъ или Западъ въ свѣтлината на новото учение.
Г.	Магията на Словото.
Г.	Животътъ и жената.
О. Марденъ	Любовни вѣсти отъ Бога.
* * *	Клодъ дьо Сенъ-Мартенъ (животописъ и кратко изложение на идеитъ му).
Д-ръ Ст. К.	Чистотата.
* * *	Мисията на богомилството.
Албертъ Калевъ	Съотношение на дейнитъ (божествени) сили въ вселената въ съответствие съ човѣшкия организъмъ.
* * *	Не те познавамъ (разказъ).
Georg Nordmann	Драгоценниятъ камъкъ.
" "	Между земята и небето.
Еделвайсъ	Първитъ лжи.
" "	Стихове.
Т.	Стѣпки.
Олга Славчева	Викъ. Игла. Младежътъ.
Вести	
Книгописъ	

S O M M A I R E.

* * *	L'idée fondamentale de la nouvelle culture.
Eli	L'Orient ou l'Occident dans la Lumière du nouvel enseignement.
G.	La Magie du Verbe.
G.	La vie et la femme.
О. Marden	Messages d'Amour de Dieu.
* * *	Claude de Saint-Martin (biographie et court exposé de ses idées).
D-r St. K.	La pureté.
* * *	La Mission des Bogomiles.
Albert Kaleff	Les rapports des Forces actives (divines) dans l'univers en relation avec l'organisme humain.
* * *	Je ne te connais pas.
Georg Nordmann	La pierre précieuse
" "	Entre la terre et le ciel.
Edelweiss	Les premiers rayons.
" "	Vers
Т.	Pas.
Olga Slavtschewa	Appel. L'aiguille. Le jeune homme.
* * *	Nouvelles.
* * *	Livres nouveaux.

Ж И Т Н О З Ъ Р Н О

ГОД. VI.

КН. 7-8.

* * * * *

Основната идея на новата култура.

Днешният живот е пълен с противоречия. Човъкът трябва да разбира основните закони, които работят за неговото развитие, за да се справи с тези противоречия. Ако човъкът влезе в съткновение с тези закони, ще пострада. Целта на природата не е ние да страдаме, Природата е тъй отзивчива, тъй разумна, само че ние трябва да се съобразяваме с нейните закони, за да напредваме. Ние трябва да се освободим от нашите лъжливи възгледи за живота. При сегашните ни възгледи ни чакат само страдания, каквото и да си въобразяваме. Ето защо трябва да дойде човкът с новите разбирания и начини за работа, за да преминем към онзи красив живот, който крие всички възможности въ себе си.

Великото, Разумното, което лежи въ основата на цялата природа, образува сжчината и на човккото естество. Човъкът не е само това, което виждаме днес проявено. Човъкът още не знае своето естество. Всъщност човъкът трябва да намери своето име. Онова, което прави човка силен, което го придружава през цялия живот, то е това Мощното, Силното, което живее въ него. У всъщност човъкът има всички заложби. Тяхното развитие е само въпрос за време. Това са божествените възможности. Въз основа на тези божествени възможности, които се крият въ човшката душа, човчеството може да бъде щастливо, може да бъде здраво. Всичко друго представлява само условие за развитие на тези заложби.

Ние всички трябва да върваме въ това, което е вложено въ насъ. То е божественото. То е, за което абсолютно трябва да се държимъ. И ако по нѣкой път ние се обезсърчимъ, то като влеземъ дълбоко вътре въ насъ, ще дойдемъ до онова мѣсто въ глѣбинитѣ на нашата душа, дето царуватъ мирътъ, любовта, доброто, чистотата и силата.

Разумното работи въ тебе като единъ непреривенъ актъ и те подкрепя и ръководи и при най-лошите условия, при които може да си поставенъ. Това е онази вътрешна свѣтлина, която остава свѣтяща и при най-голѣмитѣ бури и при най-голѣмата тъмнина, презъ която минавашъ.

И ние всъщност всеки денъ трябва да даваме все по-голѣмо мѣсто на това Разумното, което работи въ насъ, то да се проявява съ все по-голѣма мощъ и красота. Ако не правимъ това, нѣма да се развиваме, ще се изродимъ, ще вървимъ по негативния пътъ. Човъкът още не се е проявилъ. Човъкът е това, което носи Любовта въ себе си. Човъкът е това, което носи Доброто въ себе си. Той едвамъ сега е започналъ

своята еволюция. Предъ него седи вечността. Той всъки день трѣбва да притури, т. е. трѣбва да прояви все повече това Начало, което работи вжтре въ него, Цѣлата разумна, жива природа съдействува на този красивъ процесъ на разцвѣтяване на човѣшката душа. Въ растежа е смисълътъ. И ако днесъ ти не си притурилъ нѣщо на твоя растежъ, този день е изгубенъ. Всъки день човѣкъ трѣбва да расте, да прибави нѣщо ново, колкото и да е малко. И това е процесъ на подмладяване. Истинскиятъ животъ е животъ на вечното обновяване.

Има единъ животъ по-красивъ отъ онзи, въ който сега живѣемъ. И ние тѣй скоро можемъ да преминемъ въ него, стига да се освободимъ отъ старитѣ възгледи и да почнемъ съ новитѣ методи.

Съ досегашнитѣ възгледи и методи, какво сме постигнали! Ако за единъ романъ ти пожертвувашъ всички свещени книги, които имашъ въ библиотеката си, тогазъ какво си спечелилъ?

Подъ думата божественъ животъ разбираме най-висшето състояние, въ което човѣшкото съзнание може да се прояви, дето грѣхътъ и престѣпленията сж изключени и дето царуватъ само великитѣ добродѣтели, великитѣ прояви на човѣшката душа. Това ние наричаме „небе“. Ние трѣбва да влѣземъ въ този възвишенъ животъ.

Човѣкъ когато почне да живѣе съобразно тѣзи велики закони, които царуватъ въ живата природа и които сж написани вжтре въ самия него, той ще добие своята свобода. Ето защо божествениятъ процесъ можемъ да наречемъ процесъ на освобождение. Само чрезъ него човѣкъ може да се освободи. А само свободниятъ човѣкъ е човѣкъ. И само той може да помага. Защото една свѣщъ, която не е запалена, не може да помага никому. А една свѣщъ, която гори, може да помага на другитѣ.

Човѣкъ трѣбва да се свърже съ онзи елементъ, който носи безсмъртието, а именно любовта. Тѣзи, които доброволно приематъ принципа на любовта, ще се повдигнатъ, понеже тѣ даватъ ходъ на своята истинска природа. Любовта е основниятъ законъ въ вселената, понеже единството лежи въ основата на цѣлото битие. Ние трѣбва да обичаме всичко, понеже Разумното, Великото живѣе въ всичко. Освободениятъ човѣкъ обича хората, слънцето, звѣздитѣ, вѣтъра, водата, — всичко обича въ свѣта. Това е една велика Истина, въ която сж живѣли и живѣятъ всички възвишени хора, които днесъ работятъ по лицето на земята. И всички мисли, чувства, желания, стремежи и пр., които минатъ презъ огъня на любовта, се пречистватъ, обновяватъ.

У всички сжщества живѣе това Разумното Начало, и затова всички сж едно. Ето защо когато нѣколко души се събиратъ и извършатъ нѣщо безъ любовъ, тѣ сж извършили престѣпление, понеже сж въ разрѣзъ съ великата истина, която лежи въ основата на цѣлото битие. Престѣплението е винаги мѣсто на безлюбие, а доброто е мѣсто на любовта. Въ всѣко нѣщо, което е извършено отъ любовъ, нѣма престѣпление. Това е основната идея на новата култура.

Всѣка твоя мисль, чувство или постѣпка, въ които не взематъ участие цѣлото твое битие, а само силитѣ, които сж на повърхността на твоята личностъ, сж лоша мисль, лошо чувство, лоша постѣпка. А всѣка мисль, чувство или постѣпка, въ което взема участие цѣлото

твое битие, значи не само личността, но и Разумното въ тебе, сж добри.

Да те накаратъ да направишъ нѣщо за този, когото не обичашъ, това е най-голѣмото мъчение. А да направишъ нѣщо за онзи, когото обичашъ, това е източникъ на радостъ. Ето защо онзи видъ дейность, който ще бжде основата на новата култура, ще стане източникъ на щастие, което ние още даже не подозираме. Ние още не знаемъ истинскитѣ извори на щастieto и на радостъта.

Ти като се приближавашъ до единъ човѣкъ, който е на срѣща ти, помисли, че Богъ е въ него. И ако така не помислишъ, ти ще извършишъ въ дадения случай престѣпление.

Всички народи трѣбва да се побратимятъ. Тамъ е спасението. И това трѣбва да се проповѣдва. Много може да се направи, ако се приложи това учение. Единъ народъ, колкото и малъкъ да е той, ако приеме това учение, ще може да освободи свѣта, ще може да запали свѣта.

Всички хора днесъ носители на новитѣ идеи: есперантисти, въздържатели, туристи, вегетариянци, толстоисти, окултисти и пр., образуватъ една велика армия, една велика вълна на новата мисль, на новото съзнание, и тая мисль вече е запалила свѣта. И всички готови души се обединяватъ за обща работа за изграждането на новата култура на земята, на онзи красивъ хармониченъ животъ; за който загатватъ всички велики мъдреци на миналото.

* * * * *

Ели.

Изтокъ или западъ въ свѣтлината на Новото учение.

Нашето време е единъ отъ най-интереснитѣ вѣкове въ историята на човѣчеството върху земята. Двадесетия вѣкъ е интересенъ не само защото всичко е въ криза — стопанска, политическа, културна — духовна; той е интересенъ не само защото сега ставатъ наново велики преоценявания на всички ценности, понятия и разбирания. Този вѣкъ, който изживяваме, е интересенъ най-вече съ онова съзнателно отношение на човѣка къмъ всички промѣни и преоценки т. е. съ онова съзнателно претворяване на човѣшката душа. Кризи е имало всѣкога, човѣчеството всѣкога е поставяло всичко на нови и по-нови преоценки — така е вървяло развитието, но отношение къмъ самата преценка на нѣщата, такова каквото днесъ сѣществува, не е имало досега никога. Днесъ ставатъ претворби — пресъздаватъ се всички нѣща, приематъ други стойности, пресъздава се и човѣшкото азъ — онова постоянното, съ което се опредѣляха досега нѣщата. Отъ взаимоотношението на тази две претворби ще се роди Но-

вото, което крие въ себе си духовната основа на човѣшкото естество въ частност и тази на природата въ общност.

Голѣмата война се яви като единъ мутационенъ факторъ въ развитието на човѣчеството. Човѣкъ днесъ прави голѣмъ скокъ въ своето развитие — днесъ нѣма последователна връзка между миналото и настоящето, днесъ нѣма преходи. Има единъ старъ свѣтъ, изживянъ и изхабенъ и едно ново начало съ незрѣлъ още бждащъ образъ — никаква връзка помежду имъ, нищо, което трайно може да ги свърже. Това е великата бездна на нашето време, това е хаотичната основа на новораждащото се. Къмъ това душата на човѣка сама за себе си приема другъ образъ. Крайниятъ материализъмъ и великиятъ учения на Духътъ сж двата полюса на съвременния животъ — срѣдина нѣма. Златната срѣдина — черквата, обществениятъ строй и ограничената наука сж едни залѣзващи форми на миналото.

Две революции съпжтствуватъ нашето време — революцията на маситѣ за физическа промѣна на нѣщата и революцията на Душата, която дава незабележимо облика на първата. Европа е за новото, тя е въ революция; Азия, майката на модернитѣ култури въ Европа, е сжщо въ революция. Въ революция е и Америка и цѣлиятъ свѣтъ. Нѣма опора въ миналото само духовната революция. Физическата, материалната революция е едно последно изживяване на всичко старо, на всички стари прийоми и методи — методитѣ на потѣпкване съвестта, на кръвта и насилията — въ нея нѣма нищо ново, тя е края на едно минало. Началото на нѣщата е винаги духовното. Идеята е зрѣлата концепция на живота, тя е винаги незримото начало на новото. Революцията на Духътъ е великата надежда на бждещето.

Изтокътъ създаде западнитѣ Европейски култури. Всичко духовно дошло отъ тамъ чрезъ Христа, създаде материална и духовна Европа. Днесъ Европа дири пакъ спасение въ Изтока, въ Индия — въ високитѣ долини на Хималая и безпредѣлнитѣ степи и равнини на долна Индия. Днесъ източното е на мода въ залѣзваща Европа. Но Европа възприема отъ изтока това, което то е дало като начало на всички досегашни европейски култури, затова то не е ново. Азия е вървяла досега по пжтя на слизането — великата идея за Духътъ се е въплотила въ материалната култура на Европа. Въ Азия нѣма ново. Ние виждаме, че и тамъ ставатъ две революции — духовното и тамъ взема ново начало. Ганди въ своето дело, Тагоре въ „Домъ и свѣтъ“, „Разбойникътъ Гора“ ни изнасятъ новото начало на възраждащия се Изтокъ. Днесъ изтокъ е само символъ на съвестта, на човѣшкото, на духовното, но не и на ново, защото Изтокътъ самъ дири новото. Физическата революция на Европа — великата материална революция пренебрегна съвестта, човѣшкото и духа, затова въ Европа виждаме прояви къмъ Изтока. Новото въ Европа, обаче, нѣма да дойде отъ изтокъ. Новото витае надъ цѣлиятъ свѣтъ, то живѣе въ всичко навсѣкждѣ. И отъ разлагащото се тѣло на старото, наредъ съ мутацията на материалното, възкрѣсва феникса на новото. То нѣма още физически образъ, защото живѣе въ висинитѣ на вѣчно претворяващиятъ се Духъ — то живѣе още въ свѣта на своята „звездна история“, но то живѣе, то се развива и все повече и

по-вече се очертава за физическия погледъ на човѣка. Новото ще се роди навсѣкжде, като Духъ на всеобщностъ. Изтокъ и Западъ си взаимствуватъ своитѣ ценности, но новото ще се роди самѸ и въ Запада и Истока.

Духътъ, Духовното не искатъ доказване. — Това е вѣчното начало. Материалистичната наука въ стремежа да го отхвърли идва до него. Развитието не е нищо друго, освенъ осъзнаване на нѣщата и овладяване на природнитѣ възможности т. е. пълното имъ опознаване. Духътъ е вѣчната загадка, вѣчниятъ двигателъ на всѣка материална култура. Черковната религия е едно материалистично изопачаване на духовното — създаване на охолството и на безсъвестността. Науката на новото време хвърля много мостове къмъ „Духътъ“ на нѣщата — Фройдъ, Айнщайнъ, Бергсонъ, Гурвичъ, Дришъ, Даке и др. и др. Мнозина виждатъ въ мистицизма последно дихание на културитѣ. Духътъ на новото съ черковническото понятие за мистиката нѣма нищо общо. Аскетизмътъ не е методъ въ пжтя на новото, което днесъ се ражда. Човѣкътъ на новото е човѣкътъ на претворяшиятъ се Духъ, на духътъ на многото възможности, на духътъ на себеовладяването по пжтя на творческата любовъ къмъ живота.

Съ физическата революция всички свикватъ, всички виждатъ въ нея едно мутационно следствие на миналото. Но революцията на Духътъ е по-страшна; отъ нея всички се плашатъ, противъ нея всички въздигатъ гласъ, противъ нея възставатъ и тѣзи, които хвърлятъ мостове къмъ нея. И нищо не е въ състояние да я спре, защото тя нѣма никога коренитѣ си въ миналото. Революцията, претворбата на Духа е нѣщо самотитно, тя крие сѣмената на новото въ себе си. Тя не е мистика, тя не е аскетизмъ, тя не е религия на маситѣ, тя не идва отъ изтокъ или отъ западъ, тя не е изтуканъ на отдѣлни личности. Претворбата на Духа крие въ себе си началото на всѣко развитие, на всѣка материална култура, на всѣка творческа любовъ, на всѣка нова мисль и физиченъ образъ. Тази мисль крие въ себе си анахронизма на новото учение за погледа на обикновения човѣкъ, който вижда нѣщата като следствия, който иска да види въ Духътъ обобщение на материални сжщности.

Ние живѣемъ въ велика епоха, защото можемъ съзнателно да следимъ претворбата, революцията на Духа, която обуславя новото, която създава новитѣ образи и форми на бъдащето, която става навсѣкжде по широката земя, и противъ която нищо не може да се бори. Новото, което носи претворбата на Духа прилича на човѣка, който се движи забуленъ по пжтя (въ книгата на Ал. Блокъ. — Дванадесетѣхъ), и когото не е въ състояние нищо да го спре, нито куршуми, нито заповѣди. Новото не иде нито отъ Изтокъ нито отъ Западъ, то се ражда въ Духа на всѣкиго, навсѣкжде.

Магията на словото.

И рече Богъ: Да бжде Свѣтлина,
и биде Свѣтлина.

Битие.

Има човѣци, които каквото кажатъ, става. То сж съвършенитѣ, които живѣятъ въ свѣта на вѣчното дѣяние. Синоветѣ Божи, които носятъ качества и силитѣ на Бога.

„И рече Богъ: „Да бжде свѣтлина! И биде свѣтлина!“

И тѣ казватъ: „Да бжде!“ И става.

Тѣ сж, които обладаватъ магията на Словото. И тѣ нѣматъ нужда за своитѣ магични действия ни отъ магични кржгове, ни отъ мечове, ни отъ пантакли, ни отъ заклинания и церемонии.

Тѣ казватъ, и става!

Много ли е чудно? Та не казва ли единъ царь или единъ властникъ на ония, които му сж подчинени, само нѣколко думи, за да се изпълнятъ? Неговитѣ думи минаватъ като токъ презъ цѣла една верига подчинени, съчленена и крепена въ името на единъ законъ.

„Да, но кжде сж подчиненитѣ, агентитѣ на магичното дело на единъ Христосъ, да речемъ?“, ще попитате вие. „Кога еѣдинъ царь, единъ управникъ каже, ние ги виждаме — цѣла жива верига отъ проводници и изпълнители“.

„Ами въ радиото виждате ли проводниците и носителитѣ на това, що се предава? Виждате ли електричнитѣ вълни, ефира?“

„Да, но въ случая, — ще възразите вие — стига да имаме антена, стига да имаме приемателенъ апаратъ, ние чуваме. А на Христа кой чу думитѣ му и кой изпълни?“

„Ония, които имаха „антени“ и „приематели“ тогава, чуха и изпълниха. Малкото. Но неговитѣ думи сж живи и отъ две хиляди години насамъ обикалятъ около земята и се възприематъ отъ мнозина.“

Ето, той изрече преди 2000 години магичната формула: „Не противи се злomu!“ Две хиляди години тя работи надъ човѣшкитѣ души и сега не става ли вече дело? Не само у отдѣлни единици ориентираща тя волята по посока на ония силови линии, които тя създаде. Слабъ магиченъ токъ отпървомъ, тя набра въ течение на 2000 години грамадна енергия и се превръща днесъ въ могъща социална сила, която движи колективи. Ето: Махатма Ганди и неговото движение. То се развива подъ знака на тази тъкмо формула.

Кой извърши това презъ вѣковетѣ!

Христосъ, чрезъ магията на Словото.

Чрезъ магията на Словото, динамизирано въ Мистерията на Голгота, Христосъ трансформира цѣлото силово поле на земята, създаде друго течение на силовитѣ ѣ линии, други зависимости съ космичнитѣ центрове на живота.

Чрезъ магията на Словото измѣни той и орбитата на жената. И ако днесъ се говори навредъ за „повдигане на жената“, за „приравняването ѣ съ мъжа“ въ правово и социално отношение, за „еквивалентностъ на двата пола“ въ биологична смисълъ на думата, всичко

това — колкото и да е още непросвѣтлено, повърхностно, неоформено — се дължи все на великия импулс на Христа, който той даде преди 2000 години.

Нищо не значи, че съвременнитѣ хора го не съзнаватъ. Нищо не значи, че мнозина учени запримѣръ, не признаватъ Христа, а други дори го считатъ за митологично същество. Важното е, че нѣкои отъ тѣхъ, безъ дори да знаятъ това, сж агенти на неговото магично Слово. Несъзнателно, тѣ вършатъ двойна работа. отъ една страна допринасятъ нѣщичко за проектиране на неговото Слово въ известни области на живота, а отъ друга страна рушатъ съ „атеизъма“ си пакостния авторитетъ на църквата, която заблуждава свѣта, че е носителка на Христовото учение. Тѣзи хора отричатъ оня образъ на Христа и онова религиозно вѣрую, което Църквата — източна и западна и незнамъ още каква си — искаше да имъ натрапи. Този актъ на отричане е актъ на освобождаване отъ мъртвитѣ догми, отъ жестоката властъ на мъртвата буква.

Ако тия хора само за единъ мигъ имаха едно мъничко прозрение за Христа — на за оня, историческия Христосъ, който по църквитѣ държатъ изобразенъ разпнатъ на кръстъ (какъвъ красноречивъ символъ за отношението на църквата къмъ Христа), а за живия Христосъ, въ живота и съзнанието имъ щѣше да настѣпи единъ вътрешенъ превратъ.

Ала това прозрение се добива вънъ отъ капищата на „свещеници, книжници и фарисеи“, които нѣкога разпнаха тѣлото на Христа, а днесъ продължаватъ да разпъватъ неговото учение на кръста на богословски догми, книжни тълкувания и мъртви канони.

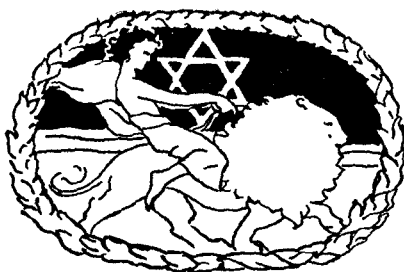
Но великиятъ Галилеянинъ говори и за тѣхъ. Той изрече седемтѣ „Горко вамъ, книжници и фарисеи...“ и съ това магически опредѣли историческата имъ сѣдба.

И тя ще се извърши.

„Небето и земята ще преминатъ, ала думитѣ ми нѣма да преминатъ“.

Защото сж изречени чрезъ Магията на Словото.

2.

Животът и жената.

Хората могат да оспорват много неща, ала едно нещо не могат да отрекат: Живота. Те могат да спорят за това — има ли Бог или няма Бог, има ли душа, или няма душа, има ли задгробен живот, или няма. Но за живота сам по себе си те не могат да спорят. Защото всички го чувствуват, всички го съзнават и познават по онова характерно жизнено самочувство, което те изразяват с думите „живя“, „живя съм“.

Тук не е дума за ония научни, философски или религиозни схващания за живота. Схващанията, различни за разните хора през разните времена сж едно, това жизнено самочувство — общо въ дълбоката си същина за всички същества през всички времена — съвсем друго.

Дълбоко погледнато, то е неизразимо.

Ни символът, ни поетичният образ, ни строгото понятие сж въ състояние да го изразят.

Много, поетични сравнения, символични изкази и строги дефиниции за живота сж умрели, ала той вечно пребжда.

Не казвам, че тия схващания, опредления на живота сж безмислени, но те имат само временен, преходен характер. Въ биологичното дърво на всяка една култура, те представят нещо като листа: щом плодът — съществено — върже и узрѣе, те окапват и стават торъ.

И споровете на хората — и религиозни и философски и научни и социални — приличат все на шумоленето на листата, кога вѣтрътъ разлюлѣ клонетъ на туй дърво на Живота.

Този шум е нещо външно, той ни най-малко не смущава тишината, въ която плодътъ зрѣе.

Та туй вѣчното въ живота, това което само себе си съхранява, защото е едно съ себе си, винаги се е налагало на живитъ същества, а следователно и на човѣка, подъ най-различни форми. Тукъ въ форма на обичаи и елементарен битов моралъ, тамъ въ форма на религиозни заповѣди, другаде въ форма на „етични норми“, още по-другаде въ форма на „природни закони“. Споредъ това въ какво вѣрватъ и кое считатъ хората, за върховен авторитетъ. За Живота това е безразлично, защото той седи надъ всяка наука, религия, моралъ и битъ. Те сж все негови форми на проява, негови слуги, които иматъ своите функции въ социалния организъмъ.

Но въ всички епохи и времена, хората подъ една или друга форма сж съзнавали онова основното въ живота, онова което изчезне ли — идва смъртта. Въ първобитните времена свещениятъ пламъкъ на живота е билъ съхраняванъ отъ битовитъ нрави и обичаи, отъ традициите на рода, въ по-последни времена, когато у хората се развива религиозното съзнание, той се е съхранявалъ отъ религиозни култи и предписания, въ епоха като нашата, дето на преден планъ седи не религията, а науката, това сж правовитъ норми, общественитъ закони, подхранени отъ изводитъ на науката. Въ нашите дни запримѣрь, които се гордѣятъ съ своятъ атеизъмъ, религиозниятъ критерий е изгубилъ всяка стойностъ. Мнозина си

въобразяватъ, че въ единъ новъ строй свободенъ отъ гнетителния призракъ на „грѣха“ и неговото „наказание“, свободенъ отъ нормитѣ на моралъ и етика, ще могатъ да си живѣятъ, както искатъ. Особено ги блазнятъ свободнитѣ отношения между половетѣ. Но тъкмо тукъ ги срещатъ ограниченията на Живота, срещатъ неговитѣ естествени, биологически дадени норми да се изпрѣчватъ предъ тѣхния умъ като „природни“, „биологични закони“. Именно биологията, се натъква на ония основни закони, които регулиратъ живота на отдѣлнитѣ организми — индивидуални или обществени. И колкото и да не иска това, биологията е принудена да „морализира“ хората. Природата, разбира се, си има едно много ефикасно средство за „морализиране“ : то сж болеститѣ и страданията.

Тия именно болести и страдания, които произтичатъ отъ нарушаване законитѣ на живота, съставятъ онази „биологична трагедия“ на човѣка, обреченъ отъ една „незайна воля“ да живѣе и сжествува.

И ето, у съвременнитѣ биолози — „материалисти“, „атеисти“ — които се занимаватъ съ биологията на пола, съ тайнитѣ на зачеването и раждането, съ тайнитѣ на майчинството, започва да се заражда едно особено чувство къмъ жената — хранителка и матка, дето се заражда живота. Тѣ започватъ да съзнаватъ оня голѣмъ „биологиченъ товаръ“, много по-голѣмъ отъ тоя на мъжа, който тя носи, започватъ да разбиратъ много прояви въ нейната психика на съпруга и майка, които поради неразбирането имъ, сж служили за изворъ на много семейни недоразумѣния и драми. Тѣ се мъчатъ да навлѣзатъ въ интимната сжщина на „биологичната трагедия“ на жената, тѣ започватъ да схващатъ условията — и психологически и сѣмейни и социални — на майчинството и затова повдигатъ гласъ за създаване на по-добри социални условия за жената, ако общественитѣ организми иска да процѣтватъ.

Споменавайки това искамъ само да подчертая, че онази вълна за освобождаване на жената, за нейното „приравняване“ къмъ мъжа, за нейното „еманципиране“, започва да се засилва и отъ доводитѣ на биологията, и че тази наука, безъ да ще, става носителка не на писания моралъ на религиознитѣ и етични системи, а на оня живъ моралъ, който произтича отъ самия животъ.

Отъ различни страни идватъ струи, които засилватъ вълната за повдигане и освобождаване на жената. Този проблемъ вълнува всички най-будни улове, защото тѣ разбиратъ, че жената държи ключоветѣ на живота, че тя е жрицата на безсмъртния му пламъкъ и че отъ нейното повдигане зависи повдигането и бъдещето на човѣчеството.

О. Марденъ.

Любовни вѣсти отъ Бога.

Поети и философи отъ вси времена сж считали природата като Божии откровения и всѣко сжщество като вѣсть къмъ хората отъ царството на вечното и безграничното.

„Чудесата на природата текатъ безпиръ къмъ менъ, като послания, които Вечниятъ изпраща на менъ да ми вещаятъ Неговата любовъ. Уви, какъ ги тълкувамъ азъ“?

Идвало ли ти е нѣкога на умъ, че всѣко цвѣте, всѣко дърво и слънчевъ лжтъ, всѣки пейзажъ е една любовна вѣсть, едно писмо отъ Бога, изпратено намъ, неговитѣ дѣца? Можемъ ли ние да дешифрираме поне неговия почеркъ по скалитѣ, полята и горитѣ, въ цвѣтята, звездитѣ, въ луната въ облацитѣ, изгрѣва и залѣза на слънцето, въ цѣлото дѣло на Неговитѣ ржцѣ; каква радостъ и доволство би се влѣла чрезъ това въ нашия животъ! Какъ тълкуваме ние тия послания на Твореца? Познанията, нуждни за това, трѣбва да почерпимъ отъ първичния източникъ. Пжтътъ къмъ тѣхното пълно разбиране и тѣхното правилно разяснение ни сочатъ не книги и учения. Тѣ впрочемъ могатъ да ни служатъ катъ посредници, като предущания за безграничната Божия мждростъ, красотата на природата и последователността на нейнитѣ закони.

Създателтъ ни е сътворилъ така, че нашето най-голѣмо щастие се състои въ това, да откриваме Него самия въ всичкитѣ Му творения. Природата гъмжи отъ нѣща, които сж за това, да правятъ щастливо всѣко живо сжщество. Тѣ освѣжаватъ всѣко наше сѣтиво: очитѣ, ушитѣ, обонянието, вкуса и осезанието. Всѣки пжтъ, който води къмъ мозъка, отваря новъ източникъ на задоволство.

Отъ где иде това, че всѣки нормаленъ човѣкъ обича цвѣтята? Просто отъ тамъ, че сжщата сила, която ни е дала животъ и дихание, е създала и цвѣтята. Всичкитѣ творби на природата сж създадени по единъ чудесенъ планъ. Всѣка една показва своето особено назначение и всѣка е пригодена за своята задача. Нищо въ вселената не е безъ отношение. Отдѣлното стои въ опредѣлено отношение къмъ цѣлото. И за зрящето око, за будния разсждкъ Творецътъ се открива въ всичко, които той е създалъ. И това, което се следва да правимъ ние, които сме потопени въ единъ свѣтъ на красота и чудеса, това е, съ радостъ, смѣла решителностъ, съ воля да постигнемъ цѣлтъ, която се крие у насъ. Трѣбва ли ние, които толкова много получаваме, да се не довѣрваме на силата, която е изворъ и начало на нашия животъ? Да се не вслушваме ли въ творческата душа, която ни ржководи съ нѣжна ржка и толкова ни е поучавала — въ радостната сигурностъ на едно бждаще.

До когато не се научимъ да виждаме Бога въ всичкитѣ негови творения, — въ трѣвата, въ дърветата, цвѣтята, планинитѣ и езерата въ поля и гори, въ облацитѣ и вървежа на звездитѣ, ние не можемъ да вземемъ едно правилно положение въ живота, нито да разберемъ неговия смисълъ и цѣлъ. И колцина отъ насъ минаватъ презъ живота, безъ да удостоятъ съ единъ поне погледъ преизобилната пълнота на

разлѣлата се навсѣкжде красота, безъ да прочетатъ това, което е писалъ Творецътъ въ всѣки листъ, всѣка пжпка, всѣки храстъ, въ всѣки стрѣкъ тревница. Тия красиви писма откриватъ любовта на Бога къмъ неговитѣ деца, но повечето не долавятъ Неговата вѣстъ, защото не сж се научили да четатъ въ книгата на природата.

Защо нашитѣ училища даватъ такова голѣмо значение за изучване на великитѣ поети и писатели и при това не даватъ никакво внимание или твърде малко за изучване на най-великия авторъ!

Полека-лека се прокарва единъ новъ пжтъ, въ наши дни, за едно ново обучение и възпитание, който ще може да доведе децата до една по-тѣсна връзка съ природата. Нищо по-добре не ще да може да развие добритѣ заложби, които дремятъ у младежта и да разбудятъ радостта къмъ красивото, благородното и истинното, отъ любовта къмъ Бога и удивлението къмъ неговитѣ дела.

Въ едно особено училище за момчета на великия индийски философъ Рабиндранатъ Тагоре, — кждето любовта е най-главниятъ и единственъ ржководителъ, извлеченото познание за Бога отъ самата природа образува основната частъ на цѣлото възпитание.

Една такава система днесъ не може още вредомъ да бжде въведена, но ще дойде време, когато познанието на природата като Божия Творба, ще се счита като най-сжществена частъ въ обучението на младежта. И ученицитѣ ще бждатъ заставени да четатъ въ книгата на природата, както сега изучаватъ езицитѣ и боравятъ съ математиката и тѣ ще иматъ много по-голѣма радостъ въ това, отколкото въ каквото и да било друго.

Ние разказваме на нашитѣ дѣца приказки, за да имъ обърнемъ вниманието и ги развеселимъ, но омаитѣ и чудесата на вълшебницитѣ сж пусти и глупави въ сравнение съ чудесата на природата, които тя проявява въки день и всѣки часъ предъ очитѣ ни. Ние трѣбва да научимъ нашата младежъ съ единъ простъ лесно схватливъ езикъ да открива произхода и развитието на чудесата и при това при общото наблюдение на трѣвитѣ и билкитѣ, цвѣтята и плодетѣ, растенията и животинското царство.

Даже едно откжслечно запознаване съ природата би превърнало свѣта въ очитѣ на нашитѣ дѣца въ една чудесна и вълшебна страна. За единъ изследователъ на древността се казва, че той е могълъ да обърне съ часове вниманието на своитѣ възрастни слушатели върху едно пѣсъчно зърно или люспитѣ на една риба. Ако можехме да посочимъ на учащата се младежъ чудесата на едно пѣсъчно зърно, на единъ кристалъ, трѣва или пеперудка, какъ привлекателна и интересна чрезъ това би станала цѣлата природа и собствения имъ животъ!

Едно такова ржководство за наблюдение на природата, което особено изследва великия смисълъ и цѣлъ, които лежатъ въ основата на всичко, събужда мислителнитѣ сили на дѣцата и възпитава у тѣхъ безгранично чувство на удивление и уважение къмъ разумното, което прониква цѣлото битие. Ако ние научимъ нашитѣ дѣца въ всѣко дърво и всѣко цвѣте, въ всѣка молекула и атомъ на всемира да виждатъ и чувствуватъ Божието действие, и когато тия мисли, тоя начинъ на мис-

лене се затвърдят у тях, то така задушаваме за през цѣлия имъ животъ тяхнитѣ песимистични предразположения, и събуждаме оптимистичнитѣ. Тогава свѣта за винаги ще имъ се показва като царство на великолѣпие и радостъ, не като долина на скръбъ и печаль.

Какво би било за нашия свѣтъ, ако всѣки човѣкъ можеше да чете и възприеме вѣстѣта за вседвижущата любовъ както Гьоте, Уландъ и Ръскинъ.

Всичкото злато на единъ милионеръ не може да допринесе на своя притежател нито единъ дребенъ отломъкъ на вътрешно и сжщинско богатство, което единъ Гьоте, Ръскинъ, Гайбелъ могат да нарекатъ свое собствено. Ако ти никога не си можалъ да разгадаешъ една божествена вѣстъ въ природата — вѣсти по-красиви, по-чудесни, по-сжщпоценни, отъ колкото едно човѣшко перо би могло да опише — ти не си и наполовина живѣлъ, ти не принадлежишъ къмъ истинско образованитѣ. Ако ти си въ състояние да четешъ Божиитѣ писма къмъ неговитѣ дѣца, то ти имашъ по-вече мъдростъ.

Прев. Стелла.

* * * * *

Клодъ дьо Сень-Мартенъ.

Животописъ и кратко изложение на идеитѣ му.

Роденъ е на 18 януарий 1743 г. въ Амбоазъ (Франция). Майка му умира още въ ранното му детинство и той се възпитава отъ баща си и баба си. Отъ начало става сждия, после става за три години офицеръ и следъ това се посветява напълно на научни — философски изучвания. Потикътъ къмъ изучаване на окултнитѣ науки се събудилъ у него чрезъ запознаването си съ Гренвилъ, който билъ посетенъ въ едно окултно общество, чийто ръководителъ билъ Мартинъ дьо Паскали. Самиятъ Сень-Мартенъ получава посвящение въ това общество (на 17 априлъ 1772 година). Отъ начало той пребивава въ Бордо, после се заселва въ Парижъ. Сень-Мартенъ се занимава и съ практически херметизъмъ и алхимия. За тая цѣль той организиралъ лаборатория въ Лионъ. Въ Лионъ бива приетъ въ обществото на посветенитѣ. Той прави чести пътувания, при които се среща съ видни окултисти, посветени. Има връзки съ Витермозъ, Д'Отеривъ, Роже и пр.

Той пътува въ Тулуза, Страсбургъ, Римъ, Лондонъ и пр. При пътуването си влиза въ контактъ съ последователи на Сведенборгъ и Яковъ Бьоме. Въ Лондонъ се запознава съ видния ясновидецъ Белцъ, съ руския князь Галицинъ и други руси, чрезъ които идеитѣ му проникватъ въ Русия и добиватъ тамъ доста голѣмо разпространение.

Трима души сж имали най-голѣмо влияние върху него: Мартинъ дьо Паскали, Сведенборгъ и Бьоме.

Дейността му се състои въ печатане на книги, въ държане на сказки и пр. Напр. въ 1784 година е държалъ сказка въ Парижъ въ окултното общество, основано отъ Месмеръ. Една отъ важнитѣ му дейности и една важна негова мисия е даването частни упжтвания за индивидуално посвящение на готовитѣ души. Напр. князь Галицинъ бива

посветенъ отъ Сенъ-Мартенъ презъ 1770—80 година. Сенъ-Мартенъ основава ордена на мартиниститѣ. Въ Русия после се основава клонъ отъ този орденъ при царуването на Екатерина велика. Въ Франция после се сливатъ обществата на мартиниститѣ, розенкрайцеритѣ и илюминатитѣ.

Трѣбва да се прави разлика между мартинисти-посветени и мартинисти-философи или такива, които се наричатъ мартинисти, защото сж чели нѣколко книги.

Следъ многостранна и интензивна дейность, основана на дълбоко изучаване на природата, Сенъ-Мартенъ се преселва отвъдъ на 13 октомврий 1803 година.

Преди да кажемъ нѣщо изобщо за идеитѣ му, нека споменемъ по-важнитѣ му съчинения:

„Заблуждения и истина“ (1775 г.). Тая книга е била написана отъ него по съветитѣ на неговитѣ приятели, по поводъ на книгата на Буланже, въ която последниятъ изкарвалъ религията като плодъ на страха предъ природнитѣ катастрофи. Въ този си трудъ Сенъ-Мартенъ изтъква, че има едно висше познание, за което невѣжитѣ не подозиратъ.

„Естествена картина“ (1781 г.). Въ тая книга Клодъ Сенъ Мартенъ изтъква значението, ролята на човѣшкитѣ способности и тѣхното господство върху тѣлеснитѣ органи. По сжщия начинъ, казва той, и природата е продуктъ на творчески висши разумни сили.

„Човѣкътъ на копнежа“ (1790 г.). Тая книга е писана по стила на псалмитѣ. Въ нея се изразява копнежа на душата да се върне въ своето първо състояние. Този трудъ е пълненъ съ възвишени, свѣтли мисли.

„Ессе homo“ (1792 г.).

„Новиятъ човѣкъ“ (1792 г.). Основната мисълъ на този трудъ е, че въ глѣбинитѣ на всѣка човѣшка душа живѣе една идея, чието развитие представлява цѣлия му животъ. Душата на човѣка е една мисълъ на Бога. И можемъ да се обновимъ, само като проявимъ истинското си естество и чрезъ размишление върху божественото развитие божественото си естество.

„Духътъ на нѣщата или философски погледъ върху естеството на нѣщата“ (1800).

„Крокодилъ или войната между доброто и злото“ (1799).

„Зазоряване или коренътъ на философията“ (1800). Тоя е френски преводъ на едно съчинение на нѣмския мистикъ Яковъ Бьомер.

„Тритѣ принципа на божествената есенция“ (1802). Това е сжщо преводъ на едно съчинение на Бьомер.

Съчиненията на Клодъ Сенъ Мартенъ нѣматъ за цѣлъ само да обяснятъ природата, но и да дадатъ познание за онзи принципъ, който може да бжде пробуденъ въ човѣшкия духъ.

*

Сега можемъ да кажемъ нѣколко думи за идеитѣ на Сенъ-Мартенъ.

Природата, макаръ и да изглежда разпокъсана, съдържа въ себе си онѣзи сили, които могат да я доведатъ до първоначалното единство. Въ Природата съществува законъ на еволюция, на който сж подчинени сжществата отъ всички полета.

Критичнитѣ философи, които не могатъ да отиватъ толкозъ далечъ, третиратъ мистицизма като нѣщо странно и илюзорно. Но само мистичитѣ могатъ да кажатъ, въ какво се състои величието на този пжтъ.

Човѣкъ има способноти за интуиция, предчувствие, ясновидство, общение съ невидимия свѣтъ.

Има два пжтя: 1) Умственъ пжтъ, който се състои въ изучаване на окултнитѣ закони и сили;

2) Сърдеченъ пжтъ или пжтътъ на любовта. Първиятъ методъ развива личната воля, а вториятъ — смиренieto и милосърдието. При втория методъ човѣкъ чрѣзъ молитва влиза въ общение съ божествения свѣтъ. Този втори методъ се нарича теургия. Значи има еволюционни фази въ мистицизма, и грѣшка на философитѣ е, че турятъ всички мистици въ една и сжща категория. Напр. Мартинъ дьо Паскали е отъ първия типъ. Той има съзнание за великитѣ божествени проблеми и за мисията на Христа. А Клодъ дьо Сенъ Мартенъ е теургъ. Той предпочита съзерцателния пжтъ на теургията. За теургията молитвата не е само едно устно упражнение; при нея се турятъ въ действие живи духовни сили, които трѣбва да се създадатъ чрезъ физични или духовни дѣла на милосърдие и чрезъ издържане на разни изпити.

По пжтя на теургията човѣкъ става илюминатъ (просвѣтенъ). Всички, които сж достигнали до тая степенъ, къмъ каквата и народностъ да принадлежатъ, се познаватъ като братя въ Бога. Сократъ бѣше илюминатъ.

Човѣшкиятъ духъ постепенно еволюира до мистицизма. У илюмината общението между видимия и невидимия свѣтъ става безъ никакво изгубване на съзнанието.

За знающия илюминатътъ е едно сжщество, способно да влѣзе въ съзнателна връзка съ невидимия свѣтъ. Тѣзи връзки сж различни споредъ темперамента на лицето и споредъ степенъта на развитието на трансценденталнитѣ му способности.

Събуждането на тѣзи висши способности за познание на невидимитѣ миpове може да стане изведнѣжъ, както е случая у Яковъ Бьоме, Сведенборгъ, Жана Д'Аркъ или може да стане бавно и прогресивно, както е случая у Гихтела и Клодъ Сенъ Мартена. Първиятъ случай е много рѣдкъ. Вториятъ начинъ е по-лесенъ и той може да е придруженъ отъ методи подъ ръководството на Учителъ. Като казваме, че е по-лесенъ, не искаме да кажемъ, че е безъ мъжнотии, защото всѣки мистиченъ пжтъ е пжтъ на изпити и на постоянни жъртви, които могатъ да обезкуражатъ мнозина. Историята на приятелитѣ на Гихтелъ ни говори ясно за това. Тѣ сж били 20 души и при първитѣ изпити 19 души напуснаха пжтя, и Гихтелъ остана самъ и достигна цѣльта.

Този пжтъ се започва съ физично пречистване чрезъ разумно хранене (вегетариянство) и чрезъ умствена тренировка. Ако човѣкъ, който

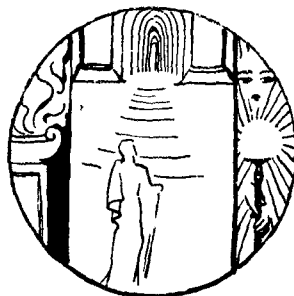
е въ пжтя, напусне сърдечния пжтъ на любовта и милосърдието и го замѣсти съ умствения пжтъ на гордостта, отива на мѣстото, дето змията Пантея го оплита въ илюзиитѣ. За да победи илюзиитѣ на астралната змия, човѣкъ се подкрепя и отъ сжществата отъ висшитѣ миpове, носители на свѣтлината. При развитието на висшитѣ способности у човѣка взематъ участие пинеалната жлѣза въ мозъка и слънчевиятъ плексусъ; всички тѣзи способности сж непознати на нашитѣ физиолози.

Чрезъ постоянното усилие да сподѣли това, което му е дадено, съ тѣзи, които нѣматъ нищо, у илюмината се засилватъ вдъхновението и неговитѣ способности! Тогазъ общението съ невидимия свѣтъ става по-лесно. Илюминатътъ не може да разправи всички свои опитности, понеже свѣтътъ ще го посрещне съ неразбиране. Нали се, вижда какъ мнозина не разбиратъ Сведенборга и Бьома, какъ се отнасятъ пренебрежително къмъ Лафатеръ, графъ де Сенъ-Жерменъ и пр. Човѣкъ, който се опира на висшето познание, е спокоенъ, понеже времето работи за него; то ще тури всѣкиго на своето мѣсто.

Сенъ-Мартенъ бѣше видѣлъ най-великитѣ нѣща, които можеше да види човѣкъ. Той мина презъ голѣми изпити и изпълни важни задачи. Нито свѣтoвна слава, нито богатство бѣха поздравили неговия животъ. Но той бѣше вкусилъ отъ най-възвишеното и дълбокото: той бѣше въ хармония съ Бога и обичанъ отъ Бога и отъ хората, той самъ бѣше душа, изпълнена съ любовъ.

Всѣки човѣкъ, който обича, взема участие въ висшия животъ, и Христосъ казва: „Много ще ѝ се прости, защото много е обичала“. Христосъ посочва пжтя: самопожертвуване на своя животъ зарадъ другитѣ. Чрезъ развитие човѣкъ става все по-съзнателенъ за висшия животъ и все по-вече се поиближава до цѣльта: безсмъртието. Този, който даже веднѣжъ въ живота си е ималъ общение, връзка съ Христа, той влиза вече въ една нова фаза.

Цѣлиятъ животъ на Клодъ дьо Сенъ-Мартенъ е билъ посветенъ за освобождението на душитъ отъ веригитѣ на тъмнината, невежеството, заблуддението и завеждането имъ къмъ свѣтлината и свободата.

Д-ръ Ст. К.

Чистотата.

Чистотата е първото условие за запазването на живота.

Произходящ отъ незнайния Вѣченъ Изворъ, животътъ се движи, като можщо течение презъ хилядитѣ форми къмъ своята непозната за насъ цель. Колкото неговото движение е по-малко пречатствувано, колкото по-малко пречки се слагатъ на пътя му, толкова по-правилно става самото протичане, толкова по-завършенъ бива неговиятъ цикълъ въ дадена негова форма.

При своето боравене съ материята, животътъ е заетъ постоянно съ разрушителна и съ градивна дѣйность. Не минава нито единъ мигъ отъ съществуването на организма, презъ който жизнената сила да не разпада стари молекули, да не съчетава нови атоми. Тия процеси продължаватъ отъ момента на зачатieto и продължаватъ още дълго следъ смъртта.

Отъ разпадането на молекулитѣ въ организма се напластяватъ варовити соли, различни отпадъци и токсини, които задръстватъ стениитѣ на клеткитѣ, стениитѣ на кръвоноснитѣ съдове и правятъ тѣленето на жизнения огънь невъзможно. Отпадъцитѣ одушватъ живота, както недогорѣлиятъ фитилъ на свѣщъта одушва пламъкътъ. Биологията твърди, че много животни форми биха съществували много по-дълго не само ако се снабдяватъ съ нови хранителни материали, но и ако се чистятъ всички тѣхни излжчени материали. Тайната на подмладяването не е нищо друго, освѣнъ тайна на чистенето. Организмътъ трѣбва да знае да се чисти отъ всичко излишно, ненужно, несвързано съ живота.

Чистотата, взета като принципъ, има своето право въ всички области на човѣшкото битие. Ние сме склонни да я чувствуваме само въ физическото поле. Наистина, колкото по-редовно тя е поддържана относно тѣлото, толкова по-здравото то може да бжде. Ежедневното миене, седмичната баня, редовното чистене на устата и нозетѣ спадатъ къмъ належащия тоалетъ не само на окултния ученикъ. Тѣ трѣбва да станатъ втора природа на всѣки човѣкъ. Колкото по-редовно тѣ се извършватъ, толкова по-дълги години организмътъ ще бжде далечъ отъ вредни осадъци.

Много мощни средства за чистене на тѣлото сж екскурзитѣ въ планината и постътъ.

Малцина отъ приятелитѣ на окултизма — а още по-малко отъ неговитѣ неприатели, разбиратъ благотворното въздѣйствие на една планинска екскурзия, съ нейнитѣ дълбоки дишания на разреденъ, чистъ отъ примѣси, озониранъ въздухъ, съ голѣмитѣ усилия на организма да издигне себе си на дадена височина, на пълното догаряне всички наслоени полугорливи материали.

Още по-малко хора познаватъ благотворното очистително въздѣйствие на поста. Прикрепенъ къмъ загубили кредитъ религиозни системи, постътъ не е изтъкнатъ достатъчно като медико-хигиененъ факторъ. Той се счита като предразсждкъ. Въ сжщность — нищо не е въ състояние тѣй основно да изгребе всичко, що е излишно въ клеткитѣ, да премахне всичко, що е застояло, готово да ферментира не-

нормално или даже само пасивно да държи пламъка на живота, както постът. Постът е грижливата метла на домакинята, която омиа на-събралия се подъ леглата и по шкафоветъ прахъ и сметъ — разсадникъ на вредни насекоми. Той омиа застоялитъ се въ червата хранителни остатъци, чиято ферментация представлява споредъ Мечниковъ главниятъ изворъ на самоотравянето.

Чистота е нужна и въ вътрешния животъ на човѣка. Отъ дребнавигъ мисли, изкривени понятия за живота, премазани амбиции, неизпълнени желания, озлобление, човѣшката душа се задръства. Остатъцитъ я правятъ съ течението на времето непластична, неподатлива за единъ по-свѣтълъ възторгъ, неинтересуваща се отъ единъ по-свѣтълъ идеалъ. Тя ограничава все повече своя интересъ, затваря се въ тѣснитъ граници на физическитъ нужди, докато отъ тѣхъ направи своя собственъ гробъ. Душевнитъ напластявания, които твърде много приличатъ на варовититъ отложения въ артериитъ, правятъ сжщо като тѣхъ сжществуването невъзможно.

Душата сжщо се нуждае отъ грижливо периодическо чистене, както и тѣлото. Всѣкидневното размишление върху по-висшитъ проблеми въ живота, свързването съ духа на вселенната чрезъ дълбока медитация, старателното различаване на това, що е въ отношение къмъ трайния животъ и напусчане, забравяне на всичко, що е дребнаво и низко — ето методитъ на духовното чистене, които трѣбва съ старание да се прилагатъ.

Днесъ западнитъ народи добре разбиратъ и правилно прилагатъ чистотата на тѣлото. Тѣ сж направили несъмнено твърде много въ това отношение.

Обаче, духоната система е занемарена. Суевѣрията и разочарованието отъ официалнитъ църкви, неподходящитъ методи, давани отъ тѣхъ, далечъ неотговарящи на духовния ръстъ и нужди на съвременното човѣчество, лишаватъ последното отъ методитъ за духовното му чистене. И само едно правилно задълбочаване въ опитноститъ на модерния окултизмъ — не е важно, въ коя отъ школитъ му — може да даде истинскитъ здрави методи за духовното чистене.

Мисията на богомилството.*)

Янко Сакъзовъ, като взема предъ видъ низкото положение, въ което е било духовенството въ България и че почти всички сведения за богомилитѣ сж отъ противникитѣ, казва, че по тѣзи две причини „повечето нови исторически писатели сж склонни да отдадатъ правото на богомилитѣ, а не на тѣхнитѣ гонители и клеветници.“

С. Венгеровъ, руски писателъ, казва въ своя трудъ върху богомилството: **) „Може да се каже, че току-речи всички гледатъ на албигойството като пръвъ лжчъ свѣтлина, който се мърна въ срѣдновековната нощъ. Но това не е досущъ вѣрно. Въ сжшностъ тая свѣтлина за пръвъ пжтъ свѣтна въ едно по-далечно кжтче въ Европа, — въ дивата страна на „българскитѣ варвари“, както казватъ съвременнитѣ лѣтописци. Тая свѣтлина се усилваше все повече и повече и най-после се обърна на грамаденъ пожаръ, чийто пламъкъ и искри достигнаха и далечнитѣ страни на Европа. Който е запознатъ съ историята на славянството, ще разбере, че ние говоримъ за богомилството, за това най-ярко явление въ българската история, при което чувствувате, че излизате отъ тѣснитѣ предѣли на историята на единъ народъ и се докосвате до всемирното течение. Богомилството е единъ отъ онѣзи рѣдки случаи, когато славянството е вървѣло на чело на човѣчеството, когато по-добрата частъ на силния съ своята философия западъ на драго сърце е преклонилъ глава предъ нравствената сила на славянскитѣ „еретици“. Поетичниятъ Провансъ***), въ който сж ходили отъ кула на кула високодаровититѣ трудабури, пѣвци на любовта и на нѣгата, жадно се е вслушвалъ въ безискусствената рѣчь на българина и се е признавалъ за победенъ. Богомилството е имало грамадно влияние върху вървежа на европейскитѣ идеи. Албигойцитѣ въ Франция сж приели цѣлото учение на богомилитѣ. Ние ще се убѣдимъ тогазъ, че великото значение на славянската мисль за по-нататъшната общо-европейска свобода се е изразило като религиозна свобода. Причината на това явление очевидно се е заключавало въ онѣзи дълбоки нравствени основи, които се криели задъ религиозния принципъ на богомилството. Славянството по-дълбоко разбрало братската проповѣдь на евангелието, за да тръгне на чело на по-долнитѣ обществени слоеве отъ съвременното му човѣчество. И Европа на драго сърце тръгнала подъ това ржководство. Ето какъ блѣскаво почна славянството да действува върху общия вървежъ на цивилизацията. И този блѣсъкъ не е външенъ“.

*

За външната история на богомилството нѣма да се спираме много, понеже тя е позната отъ многобройнитѣ съчинения върху богомилството. Знае се, че по-силно богомилско движение се забелѣзва въ време на царъ Петра (възкачилъ се на престола въ 927 година). Богомилското движевие въ България траяло около 5 вѣка. После се разпространило въ Италия (Ломбардия и други области въ сѣверна Италия),

*) Вижъ „Житно зърно“, кн. 5-6.

**) С. Венгеровъ: Богомили. Исторически очеркъ.

***) Область въ Франция.

въ южна Франция, (дето богомилитѣ се наричали албигойци), после — въ Страсбургъ, Кьолнъ. На нѣкои мѣста то било известно подъ името „*bulgarorum haeresis*“.

*

Има голѣми недоразумѣния върху богомилството. Напр. едно недоразумѣние е схващането, че то представлява павликянството и манихейството, пренесени въ България.

Нѣкои казватъ, че богомилитѣ пренесли въ България дуализмътъ на нѣкои източни схващания. Обаче и това не е вѣрно, понеже богомилитѣ считали злото като второстепенно и слабо, което ще бѣде победено отъ доброто начало (както изобщо се схваща въ християнството).

Ако нѣкой мисли да си състави понятие за богомилското учение по апокрифнитѣ книги, които били разпространени тогазъ въ България, много би се излъгалъ, понеже повечето отъ тѣхъ сж преведени отъ гръцки и само нѣкои отъ тѣхъ сж съставени отъ богомили. А въ гръцката литература тѣ сж проникнали отъ индийската и арабска книжнини. И професоръ Мурко въ своята история на югославянската литература казва, че апокрифнитѣ паметници не сж отъ богомилски произходъ. На сжщото мнѣние сж и Досевъ и Киселковъ.

*

Богомилството е изразъ на онзи духъ, който живѣе въ славянството и е въ свръзка съ мисията на последното. Ето какво казва проф. Дриновъ по този въпросъ*): „Богомилитѣ иматъ твърде остъръ слухъ, когато работата се касае до обществени и политически въпроси и сж били твърде деятелни въ работата за осъществяване на социално-политическия идеалъ, въ основата на който е лежала славянската община“.

Ето що казва и Венгеровъ по този въпросъ:

„Остава да се обърнемъ къмъ вътрешната природа на славянството и въ нея да търсимъ причинитѣ за възникването на богомилството. За насъ ще станатъ ясни главнитѣ чърти на богомилското учение, само когато се запознаемъ съ по-дълбокитѣ първични причини. Богомилството е плътъ отъ плътта и кость отъ костта на славянството. Извънредно голѣмата любовъ къмъ независимостъ е свойствена на славянитѣ; сжщо така и остро чувство за нравственостъ. Богомилството се корени въ основнитѣ чърти на славянския характеръ.

Така че то не е случаенъ протестъ срещу византийския развратъ въ България, но е проявление на стремежитѣ на славянството“.

*

Богомилството не е секта, но е едно мощно движение за вънесяне на нова струя въ човѣшката култура.

И наистина, новитѣ изследвания на богомилството ни показватъ, че то не само не е обикновена секта, но тѣ хвърлятъ и по-голѣма свѣтлина върху него и ни го разкриватъ въ съвсѣмъ новъ видъ. Ето нѣкои нови книги по този въпросъ:

*) Цитатъ по Венгеровъ.

„Les Ecritures manichéennes“ (два тома) и „L'évolution intellectuelle de St. Augustin“ отъ Просперъ Алфарикъ и особено книгата : „Magiciens et illuminés“ отъ Морисъ Магръ (Парижъ, 1930. год.). Въ своя предговоръ Морисъ Магръ съ трогателни думи излага подбудитѣ, които сж го накарали да напише тази книга. Той констатира голѣмата неправда, която е била извършена спрѣмо албигойцитѣ и която до сега не е била поправена и тя пълни сърцето му съ мъка : скромни хора, които живѣли въ 13 вѣкъ въ южна Франция и които имали за практическо правило бедността и за идеялъ любовта къмъ своитѣ ближни, били убивани до последния, и тържествуващата клевета заличила имената имъ и даже спомена за тѣхъ. И тая клевета била толкозъ активна и ловка, че потомцитѣ на тѣзи хора сж въ пълно невежество за благородната история на своитѣ бащи и когато искатъ да я изучатъ, предаватъ имъ я по такъвъ начинъ, че тѣ се червятъ отъ едно тѣй славно минало. И Морисъ Магръ пише тая книга, за да може съ нея да хвърли единъ лъчъ върху живота на тѣзи, които сж умрѣли за единъ високъ идеялъ*).

Морисъ Магръ, опирайки се на най-новитѣ изследвания на богомилството, ни го представя въ съвсѣмъ новъ видъ. Ето какво казва той по този въпросъ : „Почти всички автори, които сж изучавали албигойството, сж твърдѣли съ голѣмъ авторитетъ, който говори за тѣхното невѣжество, че албигойцитѣ сж били или манихейска или католическа ересь, каквито християнската религия даде много. Тѣ сж се лъгали“.

Тогазъ, какво е било богомилството? Има една велика наука на живата природа, която изучава по-дълбокитѣ закони на битието. Тя е обширна, и въ нея като частъ се включва и окултната наука. Името на тая велика наука не важи. Можемъ да я наречемъ както искаме. Ако искаме да имаме знание, трѣбва да знаемъ тая областъ на изследване, тѣзи закони. Тѣ водятъ къмъ висшъ съзнателенъ животъ. Великитѣ гении на човѣчеството, които сж го ръководили, сж запознати съ тѣзи закони. Това сж великитѣ души, цвѣтътъ на човѣчеството,

*) Съ художественъ, живъ езикъ авторътъ излага потресающи факти за избиването на албигойцитѣ : По заповѣдь на папа Инокентий III калугери обикаляли цѣла Франция, за да проповѣдватъ кръстоносенъ походъ противъ градъ Тулуза и останалитѣ албигойски мѣста. Извършило се буквално клане на албигойцитѣ. Три лица били главнитѣ ръководители на клането : папа Инокентий, който пожелалъ и заповѣдалъ кръстоносния походъ. Току-що станалъ папа, той почналъ въ своитѣ речи да говори, че трѣбва да се унищожатъ нечестивцитѣ. Това е била господстваща идея въ неговия животъ. Той мислѣлъ, че всѣки човѣкъ, който има разбиране за Бога, различно отъ догмитѣ на църквата, трѣбва да бжде немилостиво изгоренъ. Той даже отивалъ по-далечъ и казвалъ, че трѣбва да се разравятъ труповѣтъ на умрѣлитѣ еретици, за които приживѣ не се е знаело, че сж били еретици, за да нѣматъ миръ, на който нѣмали право. Друго лице, което ръководѣло борбата противъ албигойцитѣ, билъ Симонъ Монфоръ, който не знаелъ да чете и да пише, и калугерътъ Доминикъ. При клането на албигойцитѣ единъ попиталъ : „Какъ да разпознаемъ албигойцитѣ отъ католицитѣ?“ На това абатъ Сито отговорилъ : „Убивайте всички! Богъ ще може да познае своитѣ си“. Улицитѣ на градовѣ били пълни съ убити. Нѣкои мислѣли да намѣрятъ спасение въ църквитѣ, обаче кръстоносцитѣ ги запалили, и тѣ изгорѣли живи. Напр. 12 хиляди души по този начинъ загинали въ катедралата Сень-Назеръ. Цѣли градове били отдадени на пламъцитѣ, и войницитѣ убивали всѣки, който се е опитвалъ да избѣга отъ пламъцитѣ.

чийто животъ представлява служене на своитѣ братя. Винаги е имало на земята огнища, ядра, центрове на по-напреднали хора, гениитѣ на човѣчеството. Отъ тѣхъ идатъ всички велики импулси за повдигането на човѣчеството. *) Отъ тѣхния мощенъ центъръ сж излизали всички благотворни струи, които сж давали тласъкъ на културата. Богомилството е било една отъ тѣзи струи. То не е било случайно движение, но въ свръзка съ подготовката на новата култура. Великата божествена наука лежи въ основата на богомилството. Богомилството има окултенъ произходъ. По-новитѣ изследвания доказватъ това.

Горнитѣ нови книги съдържатъ нови документи, нови данни за сжщността и значението на богомилството (и албигойството). Отъ тѣхъ ясно се вижда, какъ богомилитѣ сж притежавали висшето знание на великата божествена наука, че тѣ сж били едно окултно братство. Богомилското движение е било основано и ръководено отъ Посветени. Тѣ сж знаели както всички други окултни истини, така и учението за прераждането. Ето какво казва Морисъ Магръ въ гореспоменатия си трудъ по това: „Споредъ албигойцитѣ възврѣщането на човѣчеството къмъ божественото се извършва чрезъ последователни прераждания,“ при което нашитѣ мисли, чувства и дѣла въ единъ животъ опредѣлятъ бързината на нашето развитие; колкото тѣ сж отъ по-нисшъ характеръ, толкозъ по-вече човѣкъ се забавя въ своето развитие. Чрезъ самоотричане, чрезъ любовта, чрезъ закона на служенето човѣкъ се освобождава отъ колелото на преражданията и влиза въ живота на свободата.

Какво трѣбва да разбираме подъ думата „свършени“, за които се говори въ историята на богомилството? Богомилитѣ като едно огнище на великата божествена наука сж притежавали онѣзи дълбоки знания, които сж необходими за една съзнателна планоуърна разумна дейность въ живота. Свършенитѣ богомили сж притежавали едно знание, дошло отъ Изтокъ и познато на първитѣ християни. Свършенитѣ сж били по-подготвени да навлѣзатъ по-дълбоко въ тая велика божествена наука. Па нали и днесъ и обикновеното знание въ университета приематъ само тѣзи, които иматъ известна подготовка, защото иначе не би го разбрали? Подъ „свършенъ“ въ българския богомилски езикъ се разбира това, което въ окултната терминология се изразява съ думата „посветенъ“. „Свършенитѣ“ сж били въ връзка съ великитѣ гении на човѣчеството и сж работѣли въ контактъ съ тѣхъ.

Мисията на богомилското окултно братство е била да подготви народа за новата култура, и затова виждаме, какъ въ богомилското обществено или задруга вѣе онзи духъ, който ще бжде основната характерна чѣрта на новата култура, на новата раса. Богомилството е работѣло въ България въ онзи духъ, който вече живѣлъ въ славянството, понеже този духъ опредѣлялъ значението на славянството въ общочовѣшката култура.

Какъвъ ще бжде духътъ на новата култура? Кои ще бждатъ

*) Вижъ „Великитѣ посветени“ отъ Едуардъ Щуре.

основните елементи на новата култура? Въз основа на познанието законите на развитието и от изучаването на тенденциите, които се долавят днес в разните области на живота, можем да кажем, че основни елементи на новата култура сж: братство и свобода. И ние виждаме, че тъкмо този дух прониква живота на богомилското обществено! Богомилите сж умѣли да организират онзи хармоничен обществен живот, въ основата на който сж лежали самоотричането, жертвата, братството, любовта и свободата! Ние виждаме въ живота на богомилското общество изразъ на висшъ нравственъ идеалъ и тѣхниятъ животъ се приближава до живота на първите християни. Богомилите обичали да живѣятъ въ задруги (обществения) и всѣки внасялъ въ задругата своя имотъ. Тѣзи, които не били въ задруга, внасяли въ задругата това, което имъ е оставало следъ задоволяване насъщнитъ имъ потребности. Въ обществения всички работѣли за всички. По между си живѣли братски, и въ тѣхната срѣда нѣмало бедни. Така е винаги въ едно общество, дето царува духътъ на взаимопомощта. Не е имало случаи въ историята, дето въ едно общество или общество да владѣе духътъ на взаимопомощта и да нѣма тамъ благоденствие. Тѣ сж били въздържатели, не употребявали спиртни пития. Били сж и вегетарианци, и това тѣ го правѣли не отъ аскетизъмъ, а защото не искали да убиватъ животните.

Свършените сж били 4,000 души. Тѣ сж представлявали въплощение на високъ нравственъ идеалъ. Тѣ считали за грѣхъ да убиватъ и затова не ходѣли на война и сж били противъ смъртното наказание. (значи това, което Толстой и духоворите сега говорятъ, тѣ сж го проповѣждали още тогазъ). Сжщо така сж отхвърляли клетвата и лъжата. Свършените живѣли много скромно, удовлетворявали само най-насъщните си потребности, не заемали сѣдебна и военна служба, не ходѣли по кръчмитѣ. Тѣ пжтували и проповѣждали.

Луитпрандъ, пратеникъ на императоръ Огонъ, изпратенъ отъ последния въ Цариградъ, казва: „Най-малкиятъ синъ на Симеона — Боянъ Магътъ въ народа минава за вълшебникъ“. Тукъ подъ думата вълшебникъ се разбира лице, владѣеще по-дълбоки знания и по-дълбоки сили и закони.

Спередъ новите изследвания главниятъ основателъ и ръководителъ на богомилското движение билъ Боянъ Магътъ, а попъ Богомилъ и другите сж били разпространители и проповѣдници на богомилството.

По-после единъ отъ видните ръководители, разпространители и проповѣдници на богомилството билъ Никита, единъ отъ свършените. Преди него ръководители сж били: Василъ, следъ него Петъръ, а следъ последния — Тихикъ. Никита билъ следъ Тихика. Никита е действувалъ неотразимо съ своето присѣствие и съ своето слово. Като посветенъ той е ималъ голѣми познания и е единъ отъ тѣзи, които сж много допринесли за разпространение на богомилството въ Италия, Франция и пр. Морисъ Магръ казва, че българскиятъ мистикъ Никита, истински посветенъ и великъ разпространителъ на богомилството въ Франция, пропжтувалъ много пжти южна Франция и хвърлялъ сѣмената на новите идеи въ готовите души. Неговото присѣствие на всѣкъждѣ е правѣло дълбоко

впечатление. Знае се, че при едно свое пътуване той отъ Франция отишълъ въ Сицилия.

Морисъ Магръ разправя трогателната история на албигойката Есклармонда, и отъ тая история се вижда, какво голѣмо влияние упражнявалъ Никита: следъ като избили по-голѣма часть отъ албигойцитѣ, часть отъ тѣхъ останала въ най-южната френска область близо до Пиринейскитѣ планини. Тамъ се прочула албигойката Есклармонда. Още когато била 12-годишна, тя видѣла българина Никита, който миналъ прѣзъ онѣзи мѣста. Тя е нѣмала случай да го чуе. Той само хвърлилъ погледъ на нея и като я съгледалъ, направилъ единъ малкъ знакъ съ ржка. Дали той позналъ въ мълчаливото дете тази, която ще го разбере и ще защитава Истината? Есклармонда трѣбвало да живѣе съ този погледъ на пратеника Никита. Но преди да стане апостолка, организаторка и душата на албигойството, тя е минала презъ едно дълго мъченичество. Баща ѝ я далъ на графъ Йорданъ, грубъ воененъ, който се смѣялъ на новия мистицизмъ. Това е билъ за нея периодътъ на мъченичеството. Следъ смъртъта му тя почва апостолството, което е траело 30 години. Тя е пътувала, излагала новитѣ идеи, станала учената Есклармонда. Нейниятъ замъкъ Монсегюръ станалъ убѣжище за всички албигойци, прокудени отъ другитѣ области. Но билъ обявенъ новъ кръстоносенъ походъ противъ Монсегюръ, който бива опожаренъ и населението избито.

*

Знае се, че Розенкройцерството е едно окултно общество. Обече сега Морисъ Магръ изтъква, какъ Розенкройцерството, което се появило въ западна Европа въ 14 вѣкъ, има връзка съ богомилството. Основателтъ на това общество, албигоецътъ (богомилтъ) Християнъ Розенкройцъ, е живѣлъ въ 14 вѣкъ и е отъ нѣмското семейство Гермелсхаузенъ. Албигойското движение се разпространило тукъ-таме въ северна Франция, Нидерландия и Германия. Много семейства отъ югъ при гонението избѣгали въ тѣзи страни. По този начинъ на северъ се образували малки богомилски ядра. Чрезъ влиянието на единъ пътующъ албигоецъ това учение се посѣло въ Рейнската земя, въ околноститѣ на Хесе и Тюрингия. Всрѣдъ Тюрингската гора е билъ замъкътъ на семейството Гермелсхаузенъ. Цѣлото това семейство приело мистическото учение на богомилството. Противниците на богомилството опожарили този замъкъ и избили цѣлото това семейство. Спасено било само най-малкото имъ петгодишно дете Християнъ. На единъ калугеръ, който живѣлъ въ параклиса до замъка, направило впечатление голѣмата интелигентность на това дете. Този калугеръ билъ албигоецъ и то отъ „свършенитѣ“. Той билъ дошълъ отъ Лангедокъ (Франция) и билъ домашенъ учителъ на това семейство. Той се отеглилъ въ единъ близенъ манастиръ, дето било вече проникнало богомилството. И именно въ този манастиръ билъ възпитанъ послѣдниятъ потомкъ на семейство Гермелсхаузенъ, който после стана известенъ подъ името Християнъ Розенкройцъ. Християнъ образувалъ група отъ 4 души калугери за изучаване на истината. Следъ това тѣ правятъ пътешествие на Изтокъ; тѣ искали да отидатъ тамъ въ единъ центръ на посвещение, точни данни за който центръ тѣ имали вече отъ „свършения“, който билъ възпитателъ на Християнъ.

Обществото, основано отъ албигоеца Християнъ Гермелсхаузенъ, никога не е прекъсвало своята дейностъ.

Отъ тѣва се вижда, каква голѣма връзка има между богомилството и розенкройцерството. Значи розенкройцерството се явява като разклонение отъ богомилството и сжщевременно тѣ сж клонове отъ единъ и сжщи изворъ.

За да видимъ по-добре мисията на богомилството, трѣбва да разгледаме това движение въ свързка съ историчния развой на човѣществото. Това ще направимъ въ следната книжка.

(Следва).

* * * * *

Албертъ Калевъ.

Съотношение на дейнитѣ (божествени) сили въ вселената въ съотвѣтствие съ човѣшкия организъмъ.

Божественото учение е само за душитѣ на тѣзи, които сж се прибрали въ духа: ония на които душата е въ постоянно възбуждение, не намѣрили своето равновѣсие — тѣ не ще го разбератъ. Може ли твърдо и здраво да се закове гвоздей на колеблива стена, готова да се срути при най-малкъ тласкъ?

Споредъ кабалистичното учение, преди да настѣпи триумфа на хармонията, сж властвували въ вселената хаотичнитѣ сили, но щомъ Божествената природа поискала да се прояви и да твори, тя въдворила хармонията. Дейнитѣ сили на Върховното Божество проникватъ въ всичкитѣ полета на мирозданието. Въ Библията и въ Зохаръ начинитѣ за проявяването на Божествената природа ставатъ въ четири различни и последователни свѣта, тѣй както сж описани въ трети брой на сп. „Житно зърно“, т. е. 1) свѣтътъ на сиянието (Оламъ Ацилутъ). 2) свѣтътъ на движението (направата — Оламъ Брия) 3) свѣтътъ на формирането (Оламъ-Йецира) 4) свѣтътъ на реализирането (извършването — Оламъ-Асия).

Кабалата описва, какъ става инволюцията на Божествената природа чрезъ едно движение, което постоянно слиза отъ най-високата степенъ на Битието до най-долната низина. Следъ това движение на слизание отъ първоизточника иде възвръщането въ самия него. Това движение е окончателната целъ на всичко. Чиститѣ духове, които сж слѣзли отъ свѣта на формирането (Оламъ-Йецира) въ свѣта на реализирането (Оламъ-Асия), се възвръщатъ обратно въ предишното си отечество, следъ като развиятъ всички съвършени качества, чийто неразрушимия зародишъ тѣ носятъ въ себе си. Ако потрѣбва, душата ще премине много сжществуваня. Това се нарича кржгъ на превъплощенията или „хилгулъ“.

По тоя начинъ, всичкитѣ сили (свѣтове) се намиратъ въ непрекъсната обмѣна. Частитѣ на вселената, въ които тия сили действуватъ съотвѣтствуватъ на частитѣ на самия човѣкъ.

Човѣкъ има споредъ Кабалата три части, 7 начала, дванадесетъ органи и 72 члена. Развитието на тия части е историята на творението и последователно единение съ Божествената природа, следъ което човѣшката душа влиза въ вѣчната Люб ов ѣ.

Богъ си служи съ човѣка, за да привлѣче творението къмъ сърцето на люб ов ѣ та си. Човѣкътъ представлява направлението на на концентрическия животъ. Призванието на човѣка се състои въ следното : 1) Свободно да осъществи единението си и 2) Да дойде въ съотвѣтствие съ условията на своето сществуване и съ безграничните цели на Бога.

Това съединение на индивидуалното съ безкрайното се извършва отъ волята, която се намира въ душата. Човѣкъ се приближава до Божествената природа, до когато я стигне и се отождестви съ нея, но никога не може да я надмине. Веднѣжъ укрѣпенъ въ Божествената природа, човѣкъ може да продължава развитието си. Това служи за разбиране на Абсолютното, разбираше, презъ което трѣбва да мине всѣки, който влиза въ „Руахъ-а- Кодешъ“ — светия Духъ, за да провъзгласи Великия принципъ на живота — вѣчната Люб ов ѣ. Блаженството за него се състои въ сливането на душата му съ Безкрайния Животъ.

Ония, които искатъ да изучаватъ кабалата, трѣбва да се стремятъ да разбератъ значението на символитѣ, да установятъ тѣхния произходъ и да се научатъ да схващатъ духовния смисълъ на законитѣ и начина на очистиането, който уподобява душата на Божеството, и я прави отзивчивъ органъ, който действува въ сферитѣ на видимото и невидимото. По тоя начинъ душата става способна да се предава на размишление за скрититѣ закони въ природата.

Споредъ тази наука, въ древностъ човѣчеството е било ржководено отъ учители или мждреци. Въ днитѣ на тѣхния разцвѣтъ и сила е сществувало едно общество отъ мждреци, чийто животъ е билъ тѣй съвършенъ, че сж имали връзка направо съ Създателя, или сж могли да четатъ волята Му въ небеснитѣ знакове. Тѣ сж ги наричали Раби т. е. посветени учители.

Тѣзи учени сж учили, че духътъ на природата е единство, което създава и обгръща всичко. Действащъ посредствомъ човѣка, той създава нагледъ чудни явления. За да се научатъ законитѣ, чрезъ които ставатъ тѣзи нѣща, трѣбва човѣкъ да познае себе си, или силата на духа, който е въ него. Ако искаме да успѣемъ въ това, ние трѣбва да знаемъ, какъ да различаваме духа и живота въ природата.

Когато погледнемъ на едно тѣло, едно дърво, едно растение или една билка, ние виждаме тѣхнитѣ физически изражения. Мждриятъ човѣкъ познава и духа. Като примѣръ, ние можемъ да вземемъ лѣковититѣ билки. Не е физическия или най-грубия принципъ, който изцелява. Ние трѣбва да се уповаваме на есенцията или активния принципъ.

Химицитѣ могатъ да раздѣлятъ духовното отъ физическото въ растителното царство. Древнитѣ кабалисти не само, сж могли да извършатъ сщщото, но сж имали даже силата, чрезъ науката на превръщането, да преустроятъ билката и да я накаратъ пакъ да се появи следъ такова едно разпадане.

Ако нѣщо изгуби материялната си субстанция, невидимата му форма (етерното тѣло) остава въ астралната свѣтлина и ако ние мо-

жемъ да облечемъ формата съ видима материя, пакъ я правимъ видима. Чрезъ дейнитѣ (Божествени) сили ние можемъ да създадемъ едно магнетическо притегляне въ астралната форма, тъй че да може да притегли отъ елементитѣ ония принципи, които е притежавала по преди и да ги въплѣти, та по такъвъ начинъ да направи астралната форма пакъ видима.

Астралната свѣтлина е магичниятъ агентъ на всички прояви. Добре би било за жадния къмъ знание да се постараетъ да проумѣе до колкото е възможно, това мощно живо море на всемирната субстанция. Трудно е да се обясни, тъй като нѣма нищо въ свѣта, което да може се сравни съ нея. Астралната свѣтлина, както и други астрални сили, тъй много превишава всичко, каквото човѣшкия умъ е свикналъ да съзерцава, че ако нѣма човѣкъ опитностъ въ астралнитѣ явления, обясненията биха му се сторили недостатъчни и биха оставили ума му въ мъгла и недоумение.

Кабалата проучва астралната свѣтлина по-опитенъ пътъ въ моменти, когато природата ни дава възможностъ да я изучимъ. И ние виждаме, че всичко въ вселената е съствено отъ една всемирна лжечезарна субстанция. Тя е сборъ отъ всички разреци материали въ най-последното състояние на дележъ.

Чрезъ нея вселената се слива и се свежда къмъ единъ океанъ отъ енергия. Всичко, което би могло да се каже за нея, е че тя е предимно лжечезарна енергия и следователно, трѣбва да предава движения по-изтънчени отъ онѣзи, които предаватъ други по-добре познати енергии. Водата може да даде движение на една воденица; въздухътъ предава звукови трептения; етерътъ — свѣтлини трептения, а всемирната лжечезарна субстанция — трептения на живота. Явления и трептения на всеки единъ разреци материя могатъ да се забележатъ само въ съответната степенъ отъ организацията на материята.

Това изречение съдържа една истина отъ голѣма важностъ за ученика на Кабала. Човѣкъ може да реализира впечатления само посредствомъ трептенията, съ които той е въ хармония.

Астралната свѣтлина е първоначалната свѣтло-лжечезарна свѣтлина, тя е прѣсната въ безпрѣдѣлността и съставлява субстанцията. Посредствомъ нея, впечатленията на вътрешния човѣкъ ставатъ всемирни. Само посредствомъ астралната свѣтлина умътъ има възможностъ да влезе въ връзка съ предадени впечатления отъ другаде на далечно разстояние.

Богъ изпраща мисълта си чрезъ силата на своята воля и мислитѣ му се въплотяватъ, като докарватъ въ съществуване минове и създания, които образуватъ, така да се изразимъ, видимото (проявление Богъ) на невидимия Богъ.

Най-високата проява на Бога, позната намъ — е човѣкътъ. Споредъ кабалистичната наука той е едно същество много по-велико, отколкото изглежда на пръвъ погледъ. Въ своята природа той включва както най-низкото така и най-високото; той съдържа въ себе си всичката низостъ на животинското естество, но крие също така и цѣлото богатство на едно Божествено бждаще.

Едно дивно съчетание на калъ и пламък, на мерзост и чистота, на грубост и благородство, той крие въ себе си безброй сили и възможности. Сщинският човѣкъ е чистъ духъ — една искра отъ Божественъ Пламък.

Преди да пристѣпимъ къмъ разглеждането на по-висшитѣ принципи въ човѣка, ще обърнемъ вниманието върху последнитѣ достижения на науката въ областта на психологията. Известна е теорията, че човѣкъ е надаренъ съ два ума: обективенъ и субективенъ. Това, което науката започва да твърди сега, е казано отъ кабалистичното учение отъ преди векове.

Съзнанието се проявява въ различни степени на интензивностъ, като започнемъ отъ подсъзнанието и стигнемъ до изгреващото съзнание. Интелектъ е онай принципъ, който издига човѣка надъ животнитѣ. Отличителниятъ му белегъ е самосъзнанието. Следъ това, човѣкъ достига въ своето развитие едно по-високо стѣпало, наречено свърхсъзнание, което се проявява въ духовния умъ. Всѣки що годе развитъ човѣкъ е ималъ известни проблѣсъци на висше съзнание, които проблѣсъци му помагатъ да схване нѣща отъ възвишената природа. На него дължимъ всичко благородно, свято и възвишено въ човѣка, своитѣ най-благородни пориви, най-възвишени просвѣтления, чувството на алтруизмъ, на любовъ, чувството на дългъ къмъ ближния, на братство, на себеотрицание, религиозно чувство, обичта къмъ Бога и къмъ хората.

Съ постепенно развитие на тоя умъ въ човѣка, последниятъ започва да схваща съществуването на една Върховна Сила, започва да признава присѣтствието на Бога.

Духовниятъ умъ или свърхсъзнанието седи несравнено по-високо отъ интелекта, но той не му пречи въ работата. Той предава на интелекта известни истини отъ собствената си областъ въ форма на откровение, а интелектътъ ги обсъжда и потвърждава. Отъ тукъ иде и интуицията.

Човѣшкиятъ прогресъ върви къмъ все по-пълното проявяване на шестия принципъ; по тоя начинъ човѣчеството се облагородява, а заедно съ това се зараждатъ и възможноститѣ на едно истинско щастие тукъ долу на земята. И всичко това ще се извърши подъ натиска на Духовния умъ или свърхсъзнанието. Той сѣщо е източникътъ на вдъхновение на всички истински велики поети, художници, артисти, оратори, проповедници и т. н. Той е, който е открилъ нови хоризонти предъ тѣхния взоръ, който ги е довелъ до нови истини и нови постижения.

Колкото се отнася до седмия принципъ на човѣка — Духътъ, единъ обектъ, надминаващъ всѣка възможностъ за описание — ние ще се задоволимъ да изкажемъ само нѣкои мисли. Какъ ще пристѣпимъ къмъ разискването на този предметъ, който даже и най-напредналитѣ умове въ плътта едва могатъ да проумѣятъ? Какъ може ограниченото да схване Безпредѣлното? Духътъ е Божествена искра — нашето най-скъпоценно наследство отъ Божествената сила — единъ лжчъ отъ Централното слънце — Безимената сжщина. Думи не могатъ да го изразятъ, умоветѣ не могатъ да го доловятъ. То е душата на душата. За да го разберемъ, ние трѣбва да почувствуваме Бога въ себе си, понеже Духътъ е една капка отъ Духовния Океанъ, едно зърно

пѣсъкъ отъ брѣговетъ на Безпредѣлния, една частица отъ Свещения пламъкъ. Той е това нѣщо вътре въ насъ, което е причина на нашата еволюция презъ всички вѣкове. То е първото, което е възникнало и все пакъ ще бѣде последното, което ще се прояви въ пълна съзнателностъ. Когато човѣкъ достигне до пълна съзнателностъ на духа, той ще надмине сегашната си стадия до такава степенъ, че ще бѣде непознаваемъ за сегашния интелектъ.

Въ момента на „просвѣтление“ или изгрѣването на духовното съзнание, ние чувствуваме истинското присѣствіе на Духа. Въ такива моменти ние долавяме нашето съотношение и връзка съ центъра на живота.

Посредствомъ Духа Богъ се открива на човѣка.

Човѣкътъ, захвърленъ всрѣдъ едиинъ свѣтъ на вечно движение непрекъснати промѣни, постояненъ свидетелъ на нетрайността и преходността на всичко, що го заобикаля, винаги си е задавалъ въпроса: — „Що е реалностъ?“ Отправилъ погледъ къмъ окръжаващата го обстановка, предъ него изпъква преди всичко на грамадни маси, подъ хиляди видове едно и сѣщо нѣщо, което ние наричаме материя. Тая материя пѣкъ се постоянно движи, тласка, моделира, напѣствува по хиляди начини и подъ безброй форми отъ нѣщо, на което ние сме дали името енергия; тази енергия отъ своя страна се подчинява на известни строго опредѣлени, неизменни, върховно разумни и математически — точни закони. Освенъ това човѣкъ се изправя предъ онова нѣщо, което ние наблюдаваме въ „живущитѣ форми“, — наричано умъ.

Но колкото и да изучаваме този свѣтъ на явления, въ края на краищата ние стигаме до една точка, отвѣдъ която не можемъ да минемъ. Така материята се загубва въ нѣкаква тайна, нейнитѣ атоми се разпадатъ на електрони, протони, тѣ изчезватъ въ етеръ, а етерътъ остава една неразрешима проблема. Материята се прелива въ нѣщо друго, което ние напраздно се мѣчимъ да схванемъ и опредѣлимъ. Мистерията на живущитѣ форми ни избегва, а умътъ ни се явява само като изразъ на нѣщо още по-високо. Но загубили тия нѣща отъ предъ очи, ние изведнѣжъ заставаме лице съ лице съ нѣщо друго, което ние съзнаваме, че трѣбва да обгрѣща, прониква и включва въ себе си всички тия различни форми, тѣла, явления и прояви. И това нѣщо ние наричаме реалностъ, понеже е неизмѣнно, трайно, вѣчно.

Не те познавамъ.

Бенъ Яковъ и Бенъ Йосефъ бѣха приятели отъ детинство. Цѣла върволица отъ спомени свързваха живота на двамата. Кжщитѣ имъ бѣха една до друга и по стария обичай се сношаваха съ малка дървена вратичка съ рѣждясала брава, която страшно скърцаше при отваряне; затова и тя винаги стоеше отворена. Свободно децата, пѣкъ и възрастнитѣ, минаваха презъ нея; било за игра, било когато въ кухнята на еднитѣ или другитѣ липсваше нѣщо. Особено ценна бѣше тя, когато малкитѣ играеха на криеница. Тогава и двата двора се пълнѣха съ деца, чийто луди викове смущаваха покоя на стария Йосефъ, който прекарваше голѣма частъ отъ времето наведенъ надъ свещената книга.

Най-голѣмитѣ деца на дветѣ семейства бѣха нераздѣлни другари. Тѣхната върна дружба бѣше гордостъта на родителитѣ. Така израснаха тѣ здрави и стройни младежи, родени и кърмени сѣкашъ подъ единъ покривъ съ едно млѣко. Годиinitѣ се нижеха. Бенъ Яковъ и Бенъ Йосефъ станаха мжже. Какво стана между тѣхъ? Неусѣтно за двамата тѣ се виждаха все по-рѣдко и по-рѣдко. Бенъ Яковъ не живѣеше вече въ старата кжща. Ожененъ за дъщерята на богатия търговецъ, той бѣше наслѣдилъ отъ него голѣмата кжща на градския площадъ. За неговото бързо разбогатяване се приказваше на длѣжъ и на ширъ.

А Бенъ Йосефъ странствуваше. И имаше защо. Петъ гърла всѣки день искаха хлѣбъ. Той ходѣше всѣки день изъ близкитѣ села и градове натоваренъ съ кошче, пълно съ дреболии, нужни на спретнатитѣ домакини и младитѣ девойки. Печелѣше, колкото да не гладуватъ. Ала доволенъ бѣше Бенъ Йосефъ. Радостна бѣше трапезата, щастлива бѣше неговата домакия, щастливъ и доволенъ бѣше той всрѣдъ своитѣ буйни палавчета, чийто пискливи гласчета млѣкваха, щомъ бащата четѣше берахата преди ядене, шемаха следъ вечеря и тефилата сутринъ.

Но случи се така, че най-малкото, най-любимото въ кжщи, заболя. Разтича се горкиятъ баща и следъ нѣколко деня въ джоба му останаха нѣколко медни монети, които отчаяно стискаше и пазеше за лѣкарства на малкия и хлѣбъ на голѣмитѣ. Скоро обаче и тѣ изчезнаха. Намѣри се въ чудо клетиятъ. Какво ще прави? Нощъта преваляше. За утре не ще има хлѣбъ. Дълго стоя Бенъ Йосефъ замисленъ и мълчаливъ, ниско седналъ на малкото столче. Отъ кжде ще намѣри пари? А трѣбватъ много. Но... Великъ си, Боже мой: Да бжде благословено името Ти! Стана бавно, изправи се на изтокъ и зачете шемаха. Защото той, Бенъ Йосефъ никога не бѣше забравилъ Оногова, Когото той познаваше отъ младини.

На другия день той се събуди озаренъ отъ една свѣтла мисль. Спомни си за стария приятель Бенъ Якова. Години не бѣха се срещнали. Но що значи това за ония, които нѣкога бѣха нераздѣлни другари? Свѣгли спомени нахлуха въ душата му, и той се пренесе въ единъ далеченъ и чуденъ миръ, кждето неговото детство се преплиташе съ това на Бенъ Якова. Годиinitѣ се нижеха като свѣтла нишка, спо-

менитѣ прозвучаха като стройна пѣсень. „Колко щастливи 'бѣхме нѣкога, промѣлви той и тихичко се зачете въ книгата на миналото. При него ще ида. Той не ще ме е забравилъ, той не може да ме забрави, както не може да забрави себе си. Що отъ това, че години не сме се срещали? Различни сж нашитѣ пѣтици, но що отъ това? Ето тѣ пакъ ще се срещнатъ. Въ нужда ще познаете приятеля; ала по е хубаво, безъ нея да го познаешъ, промѣлви Бенъ Йосефъ“.

Но за размисълъ време нѣмаше.

Запжти се къмъ градския площадъ. Бѣше ранна утринъ. Слънцето гледаше вече презъ оголѣлитѣ клони на дърветата. Само рояци врабци поздравяха първитѣ му лжчи.

Бенъ Йосефъ почука веднѣжъ, дваждъ на голѣмитѣ желѣзни врата.

— Отворете за Бога, рече той.

— Кой е тамъ, обади се единъ отъ слугитѣ.

— Бенъ Йосефъ. Известете за менъ на господаря си.

— Много сте подранили.

— Не е рано, не е. Отъ кога сме станали ние!

Раненъ бѣше наистина тоя часъ за богатската кѣща. Петѣкъ бѣше, обаче и господарката повеле да го пуснатъ. Бѣднякъ нѣкакъвъ, за какво ли друго, ако не за пари! Дойде и домакинътъ.

Бенъ Йосефъ се обърна къмъ него, погледна го, взрѣ се и рече:

— Не се лѣжа, това си ти, приятелю Бенъ Яковъ. Чудно, колко не приличашъ на оня, когото азъ очаквахъ.

Какво наистина бѣше станало съ оня младежъ, съ онова дете, съ което отдавна Бенъ Йосефъ не се виждаше! Бенъ Йосефъ го погледна втречено, изпитателно въ недоумение. Предъ очудения погледъ на Бенъ Йосефъ стоеше сѣкашъ другъ човѣкъ. Какво собствено бѣше това, което го отличаваше, никой не можеше да каже. Всичката разлика бѣше само въ това, което той виждаше въ погледа на Бенъ Яковъ. Въ него търсѣше Бенъ Йосефъ своя приятелъ и неможейки да го намѣри, нему му се струваше, че той бѣше станалъ неузнаваемъ.

— Бенъ Яковъ, познавашъ ли ме? Та ти и не можешъ да не ме познаешъ, азъ не съмъ се промѣнилъ толкова. А ти, ти си станалъ съвсѣмъ другъ. Не зная, какво е станало съ тебе, но азъ виждамъ, че не си оня, когото познавахъ нѣкога. Какъ се промѣнятъ хората! А азъ, знаешъ ли, — и свенливо той се приближи до него, — азъ очаквахъ да видя оня, чийто нозѣ бѣха здрави и стройни като на елень; оня, който имате очи но стига, азъ се забравихъ. Погледна всички, по лицата на които се четѣше досада, нетѣрпение, дори и гнѣвъ.

— По-скоро кажете, какво искате и защо сте дошли да ни безпокоите въ тоя раненъ часъ, каза Бенъ Яковъ,

Гласътъ на Бенъ Яковъ бѣше толкова далеченъ и чуждъ, че въ първия моментъ Бенъ Йосефъ помисли, че нѣкакви чукове го удрятъ по ушитѣ. Вѣрно ли бѣше това, което той говорѣше? Нѣкакво недоразумение!

Преглътна веднѣжъ, дваждъ, замига и рече:

— Ти, та ти нали си Бенъ Яковъ?

— Е що отъ това, че азъ съмъ Бенъ Яковъ?

— Но какъ, ти нали си Бенъ Яковъ? повтори Бенъ Иосефъ.

— Бенъ Яковъ съмъ.

— Тогава азъ съмъ Бенъ Йосефъ.

— Що отъ това, за Бога, гнѣвно извика Бенъ Яковъ.

— Какъ що отъ това? Щомъ като азъ съмъ Бенъ Иосефъ, а ти Бенъ Яковъ, то значи, че ние сега трѣбва да се прегърнемъ и целунемъ и да се радваме, че се виждаме следъ толкова дълга раздѣла.

— Слушай, не зная, кой си и какъ се казвашъ, и не искамъ да зная. Кажй ми по-скоро, какво искашъ и си отивай!

Гръмъ ако бѣше падналъ, Бенъ Иосефъ не би се уплашилъ толкова. Не вѣрваше или не искаше да вѣрва въ всичко това и каза по-отчаяно:

— Бенъ Яковъ, нима ти не ме познавашъ? Нима не помнишъ малкия Аронъ, нима не помнишъ старитѣ кжщи, които се сношаваха съ дървена вратичка съ ръждясала брава, която страшно скърцаше при отваряне и ние я оставяхме отворена, за да можемъ свободно да се гонимъ? Презъ нея ти идѣше сутринъ да четемъ съ стария тефилата, а вечеръ азъ ходѣхъ у васъ за шемаха. Отъ вашата кжща ние гледахме цѣлия небесенъ сводъ, та тогава ние се заклѣвахме, че никога не ще се забравимъ и че нашитѣ сждбини за вѣчни дни ще бждатъ споени. О нима ти това не помнишъ? Разнежи се Бенъ Иосефъ, миналото бѣше свѣтълъ и чуденъ свѣтъ, пълненъ съ красота и радостъ, настоящето — борба, а бждещето — пълно съ свѣтли надежди.

— Спомни ли си сега, кой съмъ азъ? Нали Бенъ Яковъ?

— Слушай, стига си приказвалъ! Кажй ми най-после, какво искашъ! Азъ не те познавамъ.

Тоя пжтъ Бенъ Иосефъ се уплаши. Погледна Бенъ Якова отъ глава до нозѣ, взрѣ се въ лицето му, увѣри се за сетенъ пжтъ, че тоя не го познава или не иска да го познае, нѣщо което бѣше еднакво за него; време да размисли нѣмаше; повѣрва въ първото, а това, о това бѣше толкова страшно! Да не познае приятеля! Та това, това става, когато . . . той недовърши мисълта си, обърна и рече:

— Бенъ Яковъ, следъ едно денонощие ти ще умрешъ!

Извърна лице отъ него и се запжти съ бързи крачки, подгоненъ сѣкашъ отъ незнайна сила и скоро изчезна.

Следъ нѣколко минути, когато стжпкитѣ прозвучаха глухо, Бенъ Яковъ падна на креслото, простре ржка, но устнитѣ му не можаха да изрекатъ нищо. Слугитѣ му се притекоха.

— Оставете ме! можа да каже той, оставете ме самичъкъ! Деньтъ превалеше.

Въ кжщата на Бенъ Яковъ имаше смутъ.

Колесницата на голѣмия лѣкаръ бѣше спрѣла още по обѣдъ. Бѣбривитѣ съседки сновѣха по улицата и се спираха да разпитватъ минувачитѣ да разказватъ чутото и видѣното. „Какво става въ голѣмата кжща“. Кой е боленъ? Бащата, майката, дъщерята? Бащата бѣше вчера на крака, майката тая сутринъ излѣзе, а дъщерята току се виждаше презъ нѣкой прозорецъ съ кърпичка на очи.

Баштата, баштата, какво ли му стана? Дигаха рамъне и се прибираха, като шептѣха: „Да пази Богъ“.

Тиха зимна нощъ се спусна надъ малкия градецъ. Тъмна нощъ настѣпи въ къщата на Бенъ Яковъ, Лѣкарътъ стоеше безпомощенъ предъ странната болестъ на Бенъ Яковъ.

Никакви лѣкарства не помагаша.

Бенъ Яковъ лежеше обтегнатъ на леглото съ затворени очи и бледо лице, стиснати уста.

Ржцетѣ бѣше сложилъ върху сърцето, което се гърчеше, съкашъ нѣкоя ржка го бѣше хванала и отъ време на време ту го стискаше, ту го отпускаше; желѣзна топка се бѣше спрѣла на гърлото му, и гърдитѣ му бѣха претиснати отъ незнайна тежестъ. Бѣше полунощъ, когато Бенъ Яковъ полуотвори очи. Гледаше, ала не виждаше никого. „Дайте свѣтлина“, промълви той. Донесоха голѣмия свѣтилникъ.

— Кжде съмъ азъ, какво става съ менъ. Разкажете ми! каза Бенъ Яковъ. Нѣкой тихичко разказваше произшествията презъ тоя день.

— Да, дома бѣше дошелъ той, Бенъ Йосефъ, моятъ нѣкогашенъ приятель отъ детинство. Колко се обичахме нѣкога, колко щастливи бѣхме. И какво бѣше казалъ на тръгване? Кажете ми какво каза той на тръгване? Защо мълчите? Затвори пакъ очи въ унесъ. Помжчи се да си спомни. Разкъсана бѣше нишката на мисълта. Дълги усилия употреби. докато се домогна до оная дума, която му напомни всичко, което стана презъ тоя день.

Да, да, той бѣше казалъ: „Не те познавамъ“, а следъ това, следъ това за него настѣпи мжчителна нощъ. О колко дълга бѣше тя. Въ ушитѣ му отъ невидѣлица прозвучаха последнитѣ думи на Бенъ Йосефъ. Той бѣше казалъ: „Следъ едно денонощие ти ще умрешъ“. И ето Бенъ Яковъ лежи неподвиженъ и бавно умира. „Ето азъ умирамъ“. Помжчи се да мисли пакъ. Отъ кжде знаеше Бенъ Йосефъ това? Той не бѣше лѣкаръ. Но дали не е станалъ такъвъ? Отвори очи, въ тѣхъ блѣсна мѣничка надежда. Можаше да каже: „Намѣрете Бенъ Йосефъ и го доведете“. По-вече той не говори до тогава, докато край леглото на Бенъ Яковъ не застана Бенъ Йосефъ.

— Кажешъ ли да ме излѣкувашъ? Ето най-видниятъ лѣкаръ стои безпомощенъ, а ти, ти знаешъ още отъ сутринята, че азъ ще умра. Тогава ти може би ще ме излѣкувашъ.

Бенъ Йосефъ го погледна съ безкрайна тѣга. Приятельтъ му умираше. Сърцето му се сви отъ болка. Седна близо до леглото и тихо започна да разказва: — Въ днитѣ на безработица, когато децата ми искаха хлѣбъ, а моитѣ пари, спечелени презъ деня, не стигаха, азъ работѣхъ и нощно време. Ето въ що се състоеше моята работа: азъ наглеждахъ болни. О колко тежки нощи! Колко страшни бѣха тѣ, когато на сутринята въ ушитѣ ни звучеше плачътъ на близкитѣ, които виждаха тия, които лежахъ безжизнено. Ето що научихъ тогава. Денонощие преди да умратъ, тѣ вече не познаваха никого, — ни близъкъ, ни приятель. И тоя пжтъ азъ не се излѣгахъ. Когато тая сутринъ ти рече: „Азъ не те познавамъ“, азъ си помислихъ; той не може да каже

това, следъ като му напомнихъ свѣтлото минало, ако денонощие.... следъ това... Той не довърши и наведе глава.

Бенъ Яковъ го погледна тоя пътъ съ широко отворени очи. Тоя пътъ въ тѣхъ блѣстѣше това, което малцина знаеха, че е животъ. Бенъ Яковъ се повдигна, нѣкакъвъ тежъкъ товаръ се смъкна отъ плещитѣ му и съ промѣненъ гласъ той рече:

— Бенъ Йосефъ, азъ те познахъ, познахъ те, още когато влѣзе, по гласа те познахъ. И сега, сега; ела, ела да те прегърна; ти ми възвръщашъ живота. Щомъ като те познахъ, това значи, че азъ нѣма да умира.

Загледа се нѣкъде далечъ, въ душата му настѣпи чуденъ миръ, Мека приятна свѣтлина трептѣше наоколо! Бенъ Йосефъ тихичко застана до него. Той виждаше, той вѣрваше, че приятельтъ му се бѣше върналъ.

Бенъ Йосефъ си спомни миналото.

Навѣнъ зора се сипваше.

Тихо той рече на Бенъ Якова:

— Спомни си деня, когато познахме Оногова, чието Дихание обгръща цѣлата вселена!

И още по-тихо като на себе си рече: Благословенъ деньтъ, о Боже мой, когато Те познахъ! Нека познанието ми стигне до безкрая, за да бѣда живъ презъ вѣковетѣ.

Воленъ преводъ отъ Б.

* * * * *

Georg Nordmann

Драгоценниятъ камъкъ.

Цѣлата вселена е затворена въ единъ скъпоцененъ брилянть, който Той държи въ ржката си. Атомитѣ на тоя драгоцененъ камъкъ сж слънчеви системи, а заобикалящитѣ електрони — свѣтоветѣ като нашия, кждето кипи животъ, вѣятъ вѣтрове, шумятъ талазитѣ на хиляди морета и по полята се люлѣятъ високо изкласили златни ниви...

Свѣтоветѣ въ единъ скъпоцененъ камъкъ сж безкрайно малки за насъ, които сме загубили смисъла на „малко“ и „голѣмо“, защото и нашия свѣтъ — голѣмъ, необятенъ—е безкрайно малъкъ за вѣчно будното око на Тоя, що държи въ ржката си блѣстящия брилянть на вселената.

Изгрѣвъ, 12. I. 32 год.

Georg Nordmann

Между земята и небето.

Обкована въ стоманени шини — силна и помайваща гърми по-пътя блестяща колесница. Азъ дочувамъ трѣсъка отъ бѣлитѣ кремъци, и въ предутрения часъ виждамъ искри отъ копитата на бързи жребци съ развѣти гриви.

На кжде лѣти тази вихрена кола?

Разбрахъ, това е бѣлиятъ пътъ на възхода, а колесницата е на тия, които сж тръгнали по него...

Земята е влажна и мъглива. Студени трѣпки я притискатъ и тя мълчи потънала въ скрита болка. Полята сж самотни, тжжни и въ старото гробище край каменния градъ грохналъ гробаръ съ глухи удари копае тъмнитѣ ями на смъртъта.

Тжжна е земята! Мжка е изписана по нея; причастието ѝ е отровно! Азъ бихъ презрѣлъ децата ѝ родени за страдания, ако си не спомняхъ за утринитѣ, когато преди да се покаже слънцето, звѣнтящата колесница преминава да събуди съ грѣма на обковани колела душата ми.

Тжжна е земята! Покрита е съ гробове, обвити въ бурени, а надъ тѣхъ разпятия. Разпънатъ е свѣтътъ, земята е разпъната. ...

Небето гледамъ опасно съ звездни рѣки, потекли отъ памети векове.

Кждѣ съмъ азъ? Коя е моята родина? О, дали съ васъ, далечни звездни кervани, ще бжда друмникъ и азъ, или земята ще ме погълне заедно съ неспокойнитѣ ми помисли на вѣченъ пилигримъ!...

Тежки мъгли пълзятъ надъ полето, кждѣто бранници оставиха строшени знамена. Тамъ сж барабанитѣ, които гърмѣха и привикваха за кървавата бранъ, тамъ сж разхвърлени оржжията съ засъхнала по тѣхъ кръвъ и труповетѣ на ония, които нѣма никога да видятъ родна стрѣха! Земя! Ти ли си ми майка? Ти ли ме роди? Защо ме викашъ въ студенитъ си пазви? Не стига ли това, че като младенецъ играехъ по твоитѣ ливади, гонехъ пеперудитѣ съ пѣстритѣ крилѣ и слушахъ тжжния ти плачъ?

Обичамъ те, но съмъ неспокоенъ, защото и въ часа, когато стенешъ въ кървава болка, когато полята се покриватъ съ безнадеждна мъгла и глухитѣ удари на стария, грохналъ гробаръ дълбаятъ черни ями, азъ виждамъ горе обилнитѣ рѣки на звездитѣ и душата ми като затворена птица жалѣе за тѣхъ!

Душата ми е странница. Чужда е на тебе. Прости ми, че те тъпча съ нозе, че съ луди коне, размахали гриви, препускамъ по твоята гръбъ. Азъ дира себе си, бързамъ да достигна мѣстото на скромната хижка, край която се извива пътъ и се чува стоманения трѣсъкъ на бѣгащитѣ колела като побѣдна пѣсень!.....

По каменнитѣ плочи на града времето бавно изтрива надписитѣ на миналото и чертае нови пжтища за младежцитѣ, които безгрижно играятъ съ камъчета въ праха. Градътъ мълчи. Единъ само вѣренъ гласъ-неизмененъ и познатъ на всички, е гласътъ на черковната камбана. Той изпраща въ мълчаливата ограда на смъртъта умрѣлитѣ и пакъ замлъква. Нѣщо тегнѣе надъ стария градъ. Спомени живѣятъ въ мрачнитѣ му кжтища и потаенъ шепотъ се дочува въ кѣсень

часть. Като топоръ е тежъкъ неговиятъ грѣхъ, а ударитѣ на мѣдната камбана приличатъ на обковани стѣпки на джелатинъ, който приближава въ предсмъртния часть до килията на осжденъ.

Това ли е моятъ градъ? Въ душата си нося за него другъ образъ! Колко пѣти съмъ го виждалъ въ часове на съзерцание: небето всѣкога надъ него е лазурно, чисто. Музика дишатъ неговитѣ очертания и потокъ отъ радостъ. Златна порта е отворена въ стѣнитѣ му и пришълци отъ вси страни прииждатъ съ богати дарове.

Майко земя! Помнишъ ли, когато дойдохме при тебе по лжчитѣ на далечнитѣ звезди, съ звездна свѣтлина въ душитѣ? Като елмазенъ дъждъ летѣхме ние къмъ твоята утроба. Душитѣ ни трептѣха въ свѣтлина, въ радостта на всемира, но ние те намѣрихме печална, разплакана и скръбта по тъмнитѣ ти влажни зеници събуди първата ни болка. Ти ни научи на скръбъ. По нѣкога и ти се усмихвашъ — пролѣти — когато се обличашъ въ бѣлата цвѣтна премѣна, но радостта ти е кратка, като мигновенното проблѣсване на слънцето въ мраченъ день, като рѣдката усмивка на страдалецъ!

Отъ звездитѣ дойдохме ние. Днесъ сме пилигрими и търсимъ загубената звездна радостъ средъ стоноветѣ на измъчената ти грѣдь!

— — — — —
Какъ можемъ да забравимъ твоята болка? Ето пакъ се чува гъжния зовъ на каменния градъ. Бранници облечени въ звѣнтящи, тъмни панцири крачатъ съ бавни стѣпки. Тѣ носятъ на щитоветѣ си своя погиналъ войвода. О, колко време охка скръбна майка, догдето го издигне изъ детинството, догде му облече тежка ризница. Колко ржце се протегатъ къмъ него!

Гледайте бранницитѣ, вижте бледнитѣ имъ лица. Вслушайте се въ желѣзнитѣ стѣпки, които кѣнтятъ като равни удари на стотици наковални. Сѣкашъ времето разсърдено, замахнало съ тежъкъ чукъ, брои на стоманенъ дискъ своитѣ тежки мигове.

Това ли е човѣкътъ? Земята ли ще го погълне? Тя ли ще стопи стоманената броня, тя ли ще сяде блѣскавия мечъ, земята ли ще скрие огъня и любовта на храбро сърдце? Подъ нейната тъмна покривка гниятъ хиляди копия покрити съ ядна ржжда, но тамъ ли сж душитѣ, усмивката и тѣхната любовъ!

Не! Въ утриннитѣ часове по пѣтя настланъ съ бѣли кремъци преминава блестяща колесница. Тамъ пратеници отхождатъ къмъ вѣчния градъ на радостта!

Златнитѣ му порти сж разтворени, и той ги чака да ги прегърне въ своитѣ бѣли обятия — — —

Душитѣ ни сж страници.

Прости ни майко, че те тѣпчимъ съ нозе, че будимъ съ тропота на луди жребци твоята задрѣмала мжка.

Ние все пакъ сме чужди на тебъ. Звѣзднитѣ кертвани ние зоватъ

Всѣка сутринъ преди да опне слънцето златни жици, азъ се събуждамъ отъ гърма на колесница, която отминава стрѣлната напредъ.

Не тжгувай, моя душа!

Нѣждѣ далече те очаква чистъ, приказенъ градъ, начупилъ чудна, бѣла снага, разтворилъ и за тебе тежки, златни порти!...

Еделвайс.

Първитѣ лжчи.

1. ЛЖЧИТѢ на слънцето проникватъ вече. Предъ тебе е книгата на великата природа.

Възрадвай се съ свѣтличата на зората. Внеси въ душата си радостта на първитѣ лжчи, на цѣфналитѣ цвѣтя, на живата природа — дивната пѣсень на свѣтлия день.

Слънцето поздрави земята. Тя му се усмихна днеска съ нова усмивка и многобройнитѣ пжтници на земния корабъ нагласяватъ струнитѣ на своя животъ споредъ първия акордъ, вслушани въ писъка на вълнитѣ.

На кого ти се усмихна днеска, на кого възложи надежда? Проникна ли въ сърцето ти лжчътъ на нѣкоя радостъ.

Оная тиха радостъ, която възраства, дава потикъ, тласка човѣка къмъ нѣкаква цѣль, запалва звездитѣ по неговото небе и пѣе вжтре — дълбоко въ душата.

Ти изпи първата чаша, изяде първата хапка, но кжде е тѣхната реалностъ, оставиха ли следи отъ любовта въ твоето съзнание?

Следъ като напусна трапезата, оттегли ли се въ тихото кжтче на любовта да се усмихнешъ надъ живия образъ, да го оградишъ съ свѣтлина?

Обходи ли градината край тихото езеро на живота да видишъ, кои цвѣтя сж цѣфнали днесъ, растворени за сутринна роса и слънце.

Новъ гладъ похлопа на твоята врата. Ти си поканенъ на днешната трапеза да събудишъ малката радостъ за тебе опредѣлена и днешния залъкъ да бжде най-сладъкъ.

2. МИНАВАТѢ минути, минаватъ години, минаватъ картини.

Можа ли да съчетаешъ нѣщо въ бистрата вода на своето съзнание? Можа ли като дете да изиграешъ днешната игра, да съпоставишъ разхвърленитѣ кубчета въ нѣкаква картина?

Събуди ли образа на онази широка душа, за която всичко живо изглежда стройно?

На дървото му потрѣбваха години. То лусна корени, издигна клони и въ буритѣ закрепна. И тая пролѣтъ то трѣбва да прибави нови клонки къмъ стеблото, да се окичи съ листа и цвѣтове отъ новитѣ лжчи и отъ сегашния сокъ на земята.

Нѣкаква идея, нѣкакъвъ свѣтълъ образъ го привлече и отъ зародиша на сѣмката въ земята го издигна съ клони къмъ небето.

И въ животното се събудиха сили — то израстна съ години, но не измѣни своята форма.

За да бждешъ по-нататъкъ въ пжтя, ти, човѣкътъ, трѣбва да имашъ една свѣтла идея, да превърнешъ преходнитѣ форми, презъ които минавашъ, споредъ образа на една свещена красота.

Трѣбва най-напредъ да се вслушашъ, за да чуешъ тихата пѣсень, която звучи победно надъ всички бури, надъ всички вопли.

Трѣбва да почувствуващъ саѣтлата струя, която носи небесна храна за твоята душа.

Да разцъвне своята пролѣтъ и въ храма отъ цвѣтя да въведешъ
живия Богъ, твореца на всѣко щастие, извора на живота и слънце,
което събужда душата въ пѣтя на дългия сънъ.

* * *

3. НЕ ЗАБРАВЯЙ живия изворъ, своята най-свѣтла мечта въ
живота, своя идеалъ, отъ кждето ти като уморения пѣтникъ утолявашъ
своята жажда.

Когато дишашъ, когато мислишъ, когато вървишъ, когато се
усмихнешъ, когато нѣкаква скръбъ забули сърцето ти, ти трѣбва да
чувствувашъ на слънцето лжчитѣ, онази нѣжностъ, която носи радостъ
съ своята усмивка.

И кой ще ти даде незатихващия потикъ? Великата любовъ,
която произлиза отъ това начало, което сама по себе си е всичко,
прониква презъ всички прегради и стени, когато вжтре въ тебе намери
опора. Нали тя пр върна вжглена въ диамантъ?

Ако ти ѝ опреѣлишъ едно малко кѣтче въ сърцето си, тя ще
те преобрази. Думитѣ ти ще звучатъ съ нейния гласъ, тя ще събори
стенитѣ на твоя затворъ, ще те поведе мощно напредъ и ще ти каже:

— Когато ти първи пѣтъ вдѣхна въздухъ и изрече първата
дума, азъ бѣхъ съ тебе. Бѣхъ и преди тебе.

Еделвайсъ.

I.

ВЪ ЧОВѢКА Богъ живѣе —
въ сърцето и душата.
Той слънцето владѣе,
изпраща свѣтлината.

Въвъ пѣтя си преходенъ,
човѣкъ е на земята
заробенъ и свободенъ.
Заробенъ е отвѣнка,
свободенъ въвъ душата.

Въвъ храма, въ свѣтлината.
владѣе Богъ всесиленъ,
а храма е душата
и изворъ е обиленъ.

II.

О КОЛКО тѣй отдавна слънцето е грѣло,
изпращало за всички обилна свѣтлина.
Въ гърдитѣ ни съсъ радостъ сърцето е туптѣло
за младостъ, красота и свѣтла бжднина.

Вечъ пролетъ приближава за тия, що гладуватъ
и търсятъ нажалени живота въ тъмнина.
Презъ сънъ тѣ вече тихий гласъ почуватъ:
„Ще бжде миръ и радостъ, ще бжде свѣтлина.

Ти щастие въвъ себе си търси, съ любовъ живѣй
и скърбитѣ превръщай съсъ вѣра и усмивка.
Звезда въвъ пѣтя ти тогава ще изгрей
на хоризонта свѣтълъ, надъ тъмната покривка.“

Т.

С Т Ж П К И.

Погледнахъ лишея върху скалата. — И азъ живѣя заради Нея — усмихнато ми каза той. — Никой тукъ ме не поглежда, никой за менъ блага дума не отронва. Но, азъ щастливъ съмъ пакъ: Нейната ржка ме гали, благи думи Тя менъ шепне. — Тя еднакво бди надъ надъ тебъ и м не.

— Азъ щастливъ съмъ пакъ. Нейната ржка, ржката на Любовта ме гали.

* * *

Сърцето на Вселената си Ти, Любовъ. Ти майка си на свѣтоветъ. — Ти раждашъ ги, отглеждашъ най-грижливо. Ти щедро давашъ имъ животь.

Отъ атома невидимъ до слънцата, предъ Тебе всички сж едно. Еднакво бдишъ надъ всички, еднакво учишъ — салъ уроцитъ различни сж за всички. Различенъ пжтътъ е за всички, но еднаква е къмъ всички Твоята Любовъ. — По пжтища различни у всички Ти коवेशъ сърца. Сърца Ти трѣбватъ. Комуто изковешъ сърцето, той става съработникъ Твой: надъ по-малкитъ отъ него той работи, надъ него бдятъ пжкъ тѣзи, кои надъ него сж.

Така, вселената превръщашъ Ти въ велика школа, въ която всички учатъ се единъ отъ другъ.

Сърцето на вселената си Ти, Любовъ. Ти майка си на свѣтоветъ. Катъ майка бдишъ еднакво Ти надъ всички, Затуй, наричашъ се Лю б о в ъ.

* * *

Любовъ си Ти и чистота. Чистота, защото си Любовъ. Защото. Любовта не би била Любовъ, ако не блѣстеше отъ чистота. Чистотата не би била чистота, ако не отразяваше Любовта.

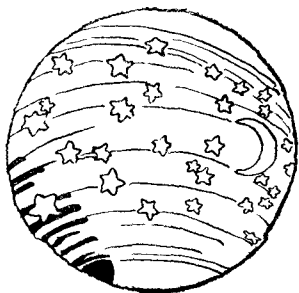
Любовта е чистота, чистотата е Любовъ.

Хармонията вънъ и вътре въ човѣка, наричатъ чистота.

Хармонията въ свѣтоветъ, нарича се Любовъ.

Любовта е чистотата.

Чистота, защото е Любовъ.

Олга Славчева.

ВИКЪ

Горчива болка ме гори —
Не дава ми покой.
Презъ день и нощъ, въ съня дори
Духътъ разпъва мой.

Тя жива е и ходи съ менъ
И следва ме безъ спиръ.
О, нѣма вече светълъ день,
И нѣма вече миръ!

У ногтитъ на Луциферъ
Душата ми чезней.
И нѣма помощъ нито цѣръ,
Ни слънце да огрѣй.

Затуй макаръ дори у адъ,
Отъ дъното му чакъ,
Ще викамъ азъ Христа — мой братъ —
Дори до Бога пакъ.

Ще чуе мене Божий синъ,
И грабне ли ме той.
И ангелския светълъ чинъ —
Отново ще е мой.

10. XI. 1931.

ИГЛА

Ако ли нѣкой приятель
Дойде и каже: „Ела,
Азъ съмъ на щастие сеятель,
Давамъ ти злато съ кола.

Та си направи палати,
Приказни царски дворци.
Дни си нареждай благати
Съ гости, свирачи, пѣвци.

Щедро на бедни раздавай:
Дрѣхи, злато и храна.
Домове, църкви дарявай —
Би щешъ прочута стана.

Тебе народа ще хвали:
„Пресвѣта“ ще ти рече,
Име ти впише въ скрижали
и у история втѣче.

Нѣма да стѣпвашъ съ нозетѣ
Тазъ клета грешна земя.
Тебе ще носятъ ржцѣтъ,
Що си дарила сама.

Мигомъ ще сбера азъ сила
И като млади телець,
Който по гордата Рила
Бѣга отъ стѣршелъ жилецъ.

Тѣй ще затичамъ катъ хала,
Скокна ще преко дарѣтъ.
Негде далече бихъ спрѣла,
Гдѣто ми види гледѣтъ.

Бѣгамъ ще, бѣгамъ далече;
Що ми е тая кола?
Що ми е злато, човече?
Дигай си тая бела!

Ето отбодвамъ иглата
Въ дрѣха ми се бѣли конецъ
Даръ що ми даде Ржката
Бѣхъ още слабъ младенецъ.

Тя ми е мѣничка, здрава,
Кована чисто злато;
Чудна си има направа,
Служи ми всѣко мѣсто.

Влѣзна ли въ нѣкоя кѣща
Бодна ли съ тази игла,
Има тя сила могща:
Пѣжди неволи, тегла.

Тя се на хлѣбець обрѣща,
Плодове, млѣко и медъ.
Сълзитѣ въ пѣсни преврѣща—
Пѣтя отваря ми вредъ.

МЛАДЕЖЪТЪ

На Димитъръ Григ.

Тя.

Момко, момко, млади мили,
Що си съ клюмнала глава?
Що си толкова унили
И ме гледашъ безъ слова?

И лице ти пребледняло,
Нѣма въ него младостъта
И у твойто нѣжно тяло,
Вгнѣздила се старостъта.

Той.

Ахъ, не мога ти разкрия;
Азъ съмъ сиротно дете.
Искахъ азъ да се убия,
Че живота ме не ще.

Често гладенъ, голъ пжтувамъ,
Самъ самичъкъ безъ подслонъ.
Плача горко и тжгувамъ.
Самъ си слушамъ моя стонъ.

Тя.

Ти си млада, волна птица —
Имашъ хубаво чело,
Имашъ хубава душица
Съ крѣпко още си тѣло

Изправи си ти главата,
Изпъни гърди напредъ.
Да не ти рече тълпата:
„Този е нещастенъ клетъ“.

Той.

Но кажи ми, безъ парици,
Може ли живя човѣкъ?
Често нѣма ни трошици,
Да заглуши гладъ не лекъ.

Слагахъ си вжжето вече, —
Лошо имамъ азъ сърце.
И грѣхътъ ме въ калъ повлече -
Нѣмамъ чисти азъ ржцѣ.

Тя.

Но свѣта е пакъ красиви
Има благъ и нѣженъ Богъ;
Викай Него Милостиви;
Казвай често сладки слогъ.

Той е близко до сърцето,
Вижда твоята сждба.
И ще прати отъ небето —
Радости и веселба.

Той.

Него азъ не ща да зная,
Той за менъ е тъй голямъ!
Той царува си у рая,
И Владѣтель си е тамъ.

Тукъ е царство на лъжата —
Никой брата не милѣй.
Всѣкъ оставенъ на сждбата,
Вѣтъра да го отвѣй.

Никой ми не чува стона —
Моятъ гладъ и голота
Богъ царува си на трона —
Ази просякъ на свѣта.

Тя.

Ти говоришъ право, милий,
Но у твоего сърце
Дремятъ още много сили;
Въ твоя умъ, снага, ржцѣ.

Не оставяй да погине
Твоятъ хубавъ младъ животъ!
И безгласно да измине,
Безъ да имашъ нѣкой плодъ.

Той.

Но какво да правя, кажи,
Салъ саминъ на този свѣтъ,
Нѣщо ново ми покажи,
Ти си младъ, добъръ поетъ,

Тя.

Момко мили, чуй, просвѣта!
Влѣзъ въ училище, учи;
Туй нашепва ти поета,
Вечъ на халость не плачи.

Само този, що радѣе,
Ще намѣри миръ, любовь.
Него слънцето ще грѣе,
Бога ще познае новъ.

Той.

Ето взимамъ вече книга,
Нека мра, но ученикъ!
И тъма отъ менъ се вдига —
Виждамъ чистъ и милъ светликъ.

Нѣма студъ, ни дрипи вече,
Хубавъ е за менъ свѣта.
Нѣжни струи отъ далече
Кжпятъ ме съсъ чистота.

Тя.

Ще се видимъ ний отново,
Ти възкръсналъ и ученъ
И съсъ име светло, ново,
По-герой да си отъ менъ.

12. XI. 1931 г.

* * * * *

В Е С Т И

Единъ унгарски журналистъ за Всемирното
Бѣло Братство.

(Впечатления отъ едно посещение).

Единъ хладенъ недѣленъ день, преди обѣдъ, излизаме по Бул. „Драганъ Цанковъ“ извънъ града. Шофьорътъ Любенъ леко и бързо ни изкачи съ своя „Крайслеръ“ на красивия, зеленъ хълмъ. Непосредствено следъ хубавата гора стигаме до палаткитѣ и баракитѣ на обществото, което мнозина наричатъ. „Поклонниците на слънцето“. Тѣ сж разположени на една хубава ливада до млада борова гора. Които не познаватъ отблизо тѣзи хора, несправедливо ги наричатъ „мистериознитѣ джновисти“. Кжщата на „Учителя“ има особена архитектура; тя се издига кулообразно въ чистия въздухъ и прави впечатление съ своята приветливостъ и бѣлота. Изгледътъ, който се открива отъ нея къмъ Витоша планина е, наистина, очарователенъ. Неговитѣ последователи се наричатъ помежду си „братя“ и „сестри“. Пристигнали предъ входа на лагера, ние се оглеждахме, отде бихме могли да влѣземъ, когато забѣлѣзахме единъ отъ тѣзи братя, който чукаше нѣщо около своята барака. Ние се обърнахме къмъ него съ молба да ни посочи

мѣстото, отдето бихме могли да влѣземъ. Той, безъ да се отклонява отъ работата си, ни посочи вратата и продължи да чука. За съжаление, ние не намѣрихме „Учителя“. Казаха ни, че той съ двѣстѣ души отъ своитѣ последователи е на нѣколко седмиченъ излѣтъ изъ хубавата „Рила планина“.

Влѣзохме въ единъ дълъгъ салонъ, едната страна на който е цѣла отъ стъкло. Тукъ Учителѣтъ проповѣдва своето учение. Надъ вратата на кжщата, въ която живѣе Учителѣтъ, има кржгла емблема, която изобразява горяще сърце.

Като излѣзохме, отидохме на поляната на братството. На горния край на поляната има малка градина, лехитѣ на която изобразяватъ котва. Въ тази градина се намира и метеорологическата станция на братството. Ние се полюбувахме на красивата околностъ. Изведнѣжъ при насъ дойде една германка съ своя синъ — машиненъ инженеръ. Тѣ ни поканиха въ една кжщичка — барака, близо до самата поляна. Ние хвърляме бързъ погледъ въ вжтрѣшността: три кревата, облѣчени съ чисто бѣли покривки. Стѣнитѣ сж облепени съ книга. Стаята е почти кржгла. Навсѣкждѣ е еднакво — нѣма мѣсто за предпочитане. Ние посѣдѣхме въ стаята, докато започне бесѣдата.

Бесѣдитѣ на „Учителя“ се стенографираатъ отъ трима стенографи и се превеждатъ на чужди езици. Следъ това се печататъ, за да бждатъ достояние на широката публика.

Докато водѣхме този приятенъ разговоръ, времето бързо мина, и почнаха да се събиратъ последователи на учението. Ние отидохме въ салона да чуемъ бесѣдата. Въ салона има черна дѣска и геометрически помагала. Всички се събраха въ салона, и следъ като изпѣха една пѣсень, единъ отъ старитѣ братя почна да чете отъ бесѣдитѣ на „Учителя“. Всичко трая около единъ часъ. Направи ми впечатление вниманието, съ което присжтстваващитѣ слушаха своя старъ братъ. Присжтстваващитѣ бѣха хора отъ всички слоеве на обществото. Нито единъ не се помръдна отъ мѣстото си, съ изключение на една работничка, която излѣзе преди свършване бесѣдата. Следъ свършване на бесѣдата всички казаха молитвата „Татко нашъ“, изпѣха още една пѣсень и тихо се разотидоха.

Нашитѣ нови познати ни разведоха изъ лагера. Всѣки си е направилъ барака, споредъ срѣдствата и вкуса, които има. Показаха ни „братската“ градина, при обработка на която всички помагатъ, колкото могатъ: нѣкои съ пари, нѣкои съ физическа работа. Отъ това, което дава градината, се ползватъ всички.

Сжщо така и за издрѣжка на братския имотъ се грижи всѣки споредъ силитѣ си, съ каквото иска и може. При това, никой не е задълженъ непременно да вземе участие въ издрѣжката на общото имущество. Тука въобще нищо не е задължително.

На въпроса ни, каква религия иматъ последователитѣ на това учение, ни се отговори, че официалната религия за тѣхъ нѣма абсолютно никакво значение. Всѣки е свободенъ да принадлежи, на която иска религия, да кръщава децата си, както си иска. Сжщо не е задължително и цѣлото семейство да сж последователи на учението.

Сутринъ всички ставатъ преди изгрѣва на слънцето, и следъ изгрѣва тѣ правятъ физически упражнения на поляната, въсредъ го-

рата. Следъ това тѣ изслушватъ това, което Учителѣтъ ще имъ каже. Два пѣти въ седмицата иматъ така наречена окултна школа, която става рано сутринта. Недѣленъ день иматъ общедостѣпнитѣ за всѣки „бесѣди“. Първиятъ день на пролѣтѣта е тѣхниятъ най-радостенъ празникъ. Единъ пѣтъ на годината всички последователи, отъ цѣла България, се събиратъ на съборъ. На първия день на пролѣтѣта, когато братството има съборъ, всички се хранятъ заедно на открито, на дълги трапези. Въ никой случай на масата на Бѣлото Братство не се слага месна храна. Последователитѣ на това учение сж вегетарианци.

Поискахъ добре да изпитамъ, какво учи Петъръ Джновъ.

Изглежда, че движението на теософитѣ и тоза на Бѣлото Братство попадатъ въ една вълна. Както движението на бахаиститѣ въ Персия, Ганди въ Индия, Оомото въ Япония и християнското общество въ чехско и редъ още сдружения, тѣй сжщо и Бѣлото Братство работи за идване на единъ новъ животъ на братство.

Въ вътрешния си животъ Джновъ е истинскиятъ човѣкъ. Той чувствува вижда, упѣтва и освѣтлява хората. Съвсѣмъ скромень, той много естествено води хората въ правия животъ. Той не е човѣкъ за комплицирания строй и сухата логика. Споредъ него свършенитѣ форми и догми винаги сж спѣвали и спѣватъ напредѣка, и така ще бжде до умирането имъ. Голѣмата, свършена правда и великата истина човѣкъ не може да постигне безъ моралъ, безъ сила и честность. Затова Петъръ Джновъ има особена практика да освѣтлява задачата, която е турилъ предъ себе си. Той не всява измислици и невѣрни работи, но учи съ своя личенъ примѣръ. Съ примѣрния си животъ той освѣтлява пѣтя на човѣчеството, да го издигне до нивото на духовния животъ, който дава веднага здраве, сила и жизнерадостъ на човѣчеството и развива вложенитѣ у човѣка дарби и сили, които въ края на краищата водятъ къмъ социална хармония.

Той иска да освободи човѣка, преди да бжде осѣденъ. Той иска да го освѣтли, да го оправи въ живота. Той проповѣдва: новиятъ човѣкъ ще бжде носителъ на свѣтлината. Основитѣ на учението сж въ духа на Христовото учение. Джновъ иска да възстанови Христовото учение въ истинския смисълъ, както първитѣ християни сж го проповѣждали.

Животѣтъ на Петъръ Джновъ е въ хармония съ учението му. Вече 70 годишенъ, казватъ за него, че е младъ и се радва на добро здраве. Ученицитѣ му казватъ, че той понѣкога не говори много, но всѣкога дълбоко се чувствуватъ думитѣ, мислитѣ му и духовнитѣ му възгледи, затова той царува надъ тѣхнитѣ сърца.

Съ голѣмо внимание се следи движението на Бѣлото Братство отблизо и далечъ, въ България и отатѣкъ границата. И днесъ отъ това движение се интересуватъ отъ много страни и мѣста. На нѣмски (das hohe Ideal) на английски (The great Law) и въ изданията на есперанто сж вложени мислитѣ на Джновъ. Въ Бургасъ, важно пристанище на Черко море, се издава библиотека съ заглавие „Нова култура“; въ редици се ниятъ тамъ като слънчева свѣтлина мислитѣ на Учителя. Ученицитѣ на това движение общо желаятъ доброто на цѣлото човѣчество. Ето нѣкои отъ преведенитѣ на есперанто бесѣди: La alta

idealo, la granda lego, La revikigo de la kolektiva konscio, La nova homaro, La nova vivo, La mallarga vojo. La fortoj de la viva naturo.

(Изъ унгарския в. „Györi Hirlap“, Györ, 24 декемврий 1930 — съкратенъ преводъ).

Общество „Приятелѣ на Жоливе Кастело“.

Извѣстни сж изследваніята на Жоливе въ Франция, който работи за алхимичното получаване на златото. Напоследъкъ се е основало обществото. „Приятелѣ на Жоливе Кастело“. Това общество ще бжде наученъ и философски авангардъ и има за цѣль:

1) Официалното признаване откритията на Жоливе — Кастело, председателъ на Алхимичното общество въ Франция.

2) Популяризиране на възгледа за единството на материята.

Централата на обществото е въ гр. Орлеанъ. При това общество има единъ съвѣщателенъ комитетъ, председателствуванъ отъ Анри Дюрвилъ, главенъ секретаръ на международното психично общество.

Това младо общество, което брои между членоветъ си вече значителенъ брой учени, литератори и журналисти, издава и свой органъ: „Къмъ космическо единство“, който излиза тримесечно.

Писмо отъ Югославия.

Получихме следното писмо отъ градъ Паличъ:

„Не ви се обадохъ до сега, защото бѣхъ заетъ съ четене и проучване на материяла, който получихъ отъ васъ. Възхитенъ съмъ отъ бесѣдитъ на Учителя; нѣмамъ думи да изкажа впечатлението, което ми направиха тѣ! Това, което съмъ схваналъ и разбралъ, е отъ неощнѣма полза. Ще ги чета още и ще се старая да се вдълбоча и търся смисъла на неговитъ идеи и замисли. Удоволствие ми прави, като мисля за това, че той ми откри много нѣща, които до сега или не съмъ знаелъ, или не съмъ разбиралъ. Увѣренъ съмъ съ огледъ на това, което съмъ до сега челъ, че и останалитъ бесѣди ще бждатъ така добри, даже по-добри и по-цѣнни. Затова особено ви моля, по възможностъ да ми набавите цѣлия комплектъ отъ бесѣдитъ на Учителя. Първата серия имамъ, а сжщо така и отъ 9 серия втория томъ. Имамъ още нѣколко брошури, които влизатъ въ състава на сериитъ, но тѣхъ не турямъ въ смѣтка. Значи ще ми изпратите 2, 3, 4 и останалитъ серии, които имате на лагера и при това колкото пари останатъ, съ тѣхъ да ми вземете и другитъ поржчани книги.“

Духовно движение въ Китай.

То се нарича „Шецие-Цонгъ-Циао-Та-Тонгъ“, което значи: „Велико всемирно единство на многовъковнитъ учения“. Това движение се нарича още „Великиятъ пътъ за Царството Божие“. Ржководителтъ на движението е изталъ единъ позивъ, въ който той излага идеята си за духовно сблѣжение на народитъ. Той е заобиколенъ отъ ученици, мнозина отъ които иматъ способността ясновидство въ бждащето.

КНИГОПИСЪ

„Новата Ева. Повдигнете жената!“ Три бесѣди отъ Учителя: 1. Отношение на два закона. 2. Презъ онѣзи дни. 3. Изново. Цѣна 12 л. Доставя се отъ Ж. Панайотовъ, ул. „Опълченска“ 66, София.

Въ днешната епоха на безпжтица и търсене тая книга има голѣмо значение. Въ всѣка душа сж вложени капитали, богатства, които тя трѣбва да разработи. На всинца предстои изучаването на великата наука на живота, чрезъ която можемъ да дойдемъ до причинитѣ на нѣщата. Тѣзи бесѣди говорятъ за пжтя, по който можемъ да дойдемъ до хармоничния животъ. Когато се говори за любовта като велика мощна сила, ние имаме предъ видъ, че единствено тя е въ състояние да повдигне униженитѣ и оскърбенитѣ, паднали души. Отъ тѣзи бесѣди става явно, какъ едничкиятъ пжтъ е да дадемъ ходъ на божественото въ себе си.

Бо Йинъ Ра. Книга за живия Богъ. Съ предговоръ отъ преводача и съ притурка: „Кой е Бо Йинъ Ра?“ Книгата е снабдена и съ портрета на автора. Цѣна 50 лв. Доставя се отъ Жечо Панайотовъ, ул. Опълченска 66 — София. Препорѣчваме я на читателитѣ си.

Бо Йинъ Ра е единъ отъ виднитѣ съвременни западо-европейски мистици, които съзнателно работятъ за новата култура Той е написалъ вече повече отъ 30 съчинения, въ които излага законитѣ, по които се развива човѣшката душа, силитѣ, които се криятъ въ нея и методитѣ, по които тѣ могатъ да се събудятъ и разцвѣтятъ. Той ни посочва пжтя на съвършенството, пжтя за разкриване на висшитѣ сили на познанието въ насъ, за свърхсѣтивния опитъ, за дейността на Всемирното Бѣло Братство.

Magische Einweihung — отъ Greg. A. Gregorius. Okkultes Buchverlag „Inveha“, Kleiststr. 6 — Berlin.

Една нова ценна книга, която ни въвежда въ познанието на Висшата Магия. Тя е издание на Берлинската ложа на Братството Fraternitas Saturni. Разкошно издание въ 8-а, 254 стр.: 4 фот. табл. изнасящи трудни магически положения; 20 таблици и 25 магически фигури. Цена 7.50 зл. Mk. въ ленена подвързия.

Това е единъ учебникъ на основитѣ на Висшата Магия — много навремененъ за нашата епоха на преходъ. Тази книга не съдържа нищо невѣрно, или което би било още по-лошо! — полуистинно. Въ нея е изнесено всичко теоретически правдиво и въ своята практическа приложимост, изпитано съ положителност отъ Братството на Сатурна.

Магията, Висшата Магия е една древна наука, която крие въ себе си пжтя на възхода, на пресъздаване на човѣка, на творческото добро, на човѣшката взаимопомощъ. Магията — пжтя къмъ великата Мждростъ, отваря на човѣка вратитѣ къмъ Истината и къмъ прилагане на Любовта — оная Любовъ, която не ограничавава никого, която разширява съзнанието на човѣка до Бога. Тази книга е едно незаменимо помагало въ изучаване и прилагане принципитѣ на Висшата Магия — на Мждростта. Тя се препорѣчва горещо на всѣки, който се интересува отъ подобни въпроси,
Д-ръ Ел. Р. К.

Озарени върхове, отъ Еделвайс, Доставя се отъ Георги Капитановъ, ул. „Джбова“, 3, София. Цѣна 7 лева.

Това сж стихове и поеми въ проза, въ които съ единъ езикъ музикаленъ, цвѣтистъ, богатъ съ образи и символи ни се разкрива вътрешния животъ на природата и на човѣшката душа. Природата вече престава да бжде мъртва, а пълна съ животъ, съ разумностъ, съ една вътрешна красота, която е сродна на вътрешния животъ на човѣшката душа. И въ глѣбинитѣ на човѣшкото естество прозираме храмъ, светилище, въ което гори вечния огънъ на Духа и онзи копнежъ къмъ чистота, свѣтлина и красота!

Получи се въ редакцията на Ж. З. като даръ отъ автора Габриелъ Гобронъ (Gabriel Gobron) последната му книга: *Histoire Lorraine* — Лотарингийски разкази. Името на Гобронъ се често срѣща въ страницитѣ на френското спиритуалистично списание. „Le Fraterniste“, и които четатъ поменатото списание, познаватъ перото на автора на горната книга.

Думитѣ, съ които авторътъ изпраща до редакцията на Ж. З. двата си тома разкази изъ живота на лотарингскитѣ селяни, даватъ ясна представа за съдържанието и характера на неговата книга, затова ще ги приведемъ:

„Проститѣ селяни отъ Лотарингия приличатъ навѣрно на българскитѣ, защото навредъ селянинътъ е синъ на земята, на свещената земя, която го е облекла въ дрехи“.

Той е представилъ искрено и правдиво живота на лотарингскитѣ селяни, които все още „таятъ у себе си животното“ (думи на Щайнера, които самъ Gobron цитира, вземайки ги за лайтъ-мотивъ на своитѣ разкази):

Разказитѣ, които сж написани на лотарингско нарѣчие — просто, грубо, но сочно — сж напоени съ тежкия дѣхъ на земя, селякъ и животно. Ала подъ тоя дѣхъ се носи дѣхътъ на „свещената земя“, отдето се излъчва обичта на човѣка къмъ неговия грубъ „земенъ“ братъ, който пори браздитѣ на земята и вади пшеница и грозде — да нахрани себе си и своитѣ братя.

Книгата на Gabriel Gobron е озаглавена по-точно: *Au Pays des Cocolinjos et des Colindindins. Histoires Lorraines*. Edition Ambiorix, 6 rue Thiers, Rethel (Ardennes).

Обществото на Розенкройцеритѣ — The Rosicrucian Fellowship, чието седалище е въ Oceanside, California, U. S. A., изпраща на Ж. З. книгата: *Cosmogonie des Rose-Croix ou Philosophie Mystique Chrétienne*, елементаренъ трактатъ върху миналата еволюция на човѣка, сегашния му строежъ и бждещия му развой, отъ Max Heindel.

Основна книга на Max Heindel, основна и на съвременитѣ розенкрайцери. Една отъ най-ясно и достъпно написанитѣ книги отъ тоя родъ въ сразнение съ онова, що има писано тъкмо по тия въпроси — въ популярна форма въ теософската и антропософска литература. Френскиятъ преводъ се доставя се отъ

Paul Leymairie, 42 rue Saint Jacques, 42 Paris.

А английскиятъ оригиналъ отъ

The Rosicrucian Fellowship, Oceanside San Diego Co, California.

„Terre Nouvelle“, авг. септ. окт. 1931. год. 25, № 15. Излиза в Chenay (Франция).

„La Revue spirite belge“, официален орган на белгийското спиритично общество, 37 год., дек. 1931. Излиза в Лиеж (Белгия).

„Voile d'Isis“, списание за висша наука, 36 год., декември 1931 година.

„Annales du Spiritisme“, год. 10, ноември 1931 г. Излиза в Рошфор-Сюр-Мер (Франция).

„The Thorch“, официален орган на канадското астрологично общество, год. 9, кн. 3, ноември 1931.

„The Rosicrucian Magazine“, списание за мистична свѣтина. Орган на Розенкрайцерското общество в Ошънсайд (Калифорния), декември 1931.

„Le Sincériste“, орган на лигата за морална реформа чрез Истината, 30. година, № 11, ноември 1931 година.

„L'Aube“, вестник на обществото за приложение на философията, год., 4, 46 брой, декември 1931 година.

„Pour la Vérité“, списание на спиритичния кръжок съ същото название, год. I, № 6, септ. 1931 год.

„La Rose Croix“, списание за херметичните науки. Орган на алхимичното общество в Франция, 35 год., юли—дек. 1931 год., книги 7—12.

„Die weisse Fahne“, год. 12, декември, 1931 г., кн. 12.

„Aus Zeit und Ewigkeit“, излиза в Лаар (Баден—Германия), год. 6, брой 24, 1 януари 1932 год.

„Die Glocke“, списание за разпространение на духовна култура всрѣд немския народ, год. 12, кн. 1, януари 1932 г.

„Kraftdenken — eine Macht!“ от Хамблин.

„Grundzüge der Neugeistlehre“, основни принципи на новото духовно учение.

„Das Goetheanum“, международен седмичен орган за антропософия и тричленност. Излиза в Дорнах (Швейцария). год. 10, № 52, 7 дек. 1931.

„Luce e ombra“, год. 31, ноемвр. — дек. 1931 г.

„Mondo occulto“, год. 11, 1931.

„Esperantistul“, ромжнско есперантско списание, излиза в Кюстенджа. Ян. 1932. год.

„Упознај себе“, списание за антропософия и изкуство, год. I, кн. 12, дек. 1931, Бѣлградъ.

„Oomoto“, списание на движението Оомото. год. 7, дек. 1931, кн. 12. Излиза в Камеока (Япония).

„Учителска мисъл“, год. 13, кн. 3, ноември 1931.

„Свободно възпитание“, списание за педагогична култура.

„Духовна обнова“, януари 1932 г., год. 11, кн. 1:

„Домъ и поле“, дек. 1931 година, год., II, кн. 10.

„Здравъ животъ“, орган на бѣлг. вегетериански съюзъ и на соф. дружество. „Природолѣчение“.

Излезе отъ печатъ книгата „Дванадесетъ Баби“ отъ Олга Славчева, цѣна 25 лв. Намира се за проданъ в книжарниците на Чипевъ, Даневъ и книгоиздателство „Хемусъ“, също и при авторката, ул. Върбица № 10.

Причината за закъснение на тая книжка се дължи на ненавременното внасяне на абонамента. Затова умоляватъ се неплатилитѣ абонати да се отчетатъ веднага, за да може списанието да излезе навреме.

**Годишенъ абонаментъ 80 лв., за странство
1 долларъ.**

**Читателитѣ да обърнатъ внимание на
НОВИЯ АДРЕСЪ на списанието:**

Сп. „ЖИТНО ЗЪРНО“,

пощенска кутия № 271 — София

**Adresse: Revue „Jitno Zerno“, Boîte postale
№ 271 — Sofia (Bulgarie).**